

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TPSZI1N (G078), TPSZI2N Tantárgy neve Pszichológia [1, 2] Tantárgy neve angolul: Psychology [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és ea., gyak. óraszám: 15 és 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: zárthelyi dolgozat, dolgozat	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti, gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit% és 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1. és 2.	
Előtanulmányi feltételek: TPSZI1N (G078) Pszichológia [1]: — TPSZI2N Pszichológia [2]: TPSZI1N Pszichológia [1] (G078 Bevezetés a pszichológiába)	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
<i>Pszichológia [1]: Bevezetés a pszichológiába</i> ○ Pszichológiai alapismeretek, alapfogalmak: ○ A pszichológia tárgya és szerepe a pedagógiai folyamatban és munkában ○ A pszichológia rövid története ○ A pszichológia főbb elméleti területei (alapkutatások) ○ A pszichológia fontosabb alkalmazott területei ○ A pszichológia biológiai alapjai ○ A pszichológia fontosabb diagnosztikus és adatszerző eljárásai ○ A pszichológia fontosabb mentálhigiénés és terápiás módszerei <i>Pszichológia [2]:</i> Előadás: ○ A fejlődéslélektan mint tudományterület megismerése (meghatározása, története, tárgya) ○ Az életkori periodizáció modelljei ○ A fejlődés vertikális bemutatása, az egyes életkorok fázistipikus jellemzői: Az intrauterin fejlődés és az extrauterin fejlődés (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, prepubertáskor, serdülőkor, ifjúkor) Szeminárium: ○ Kompetenciahatárok a gyermek fejlődéslélektani vizsgálata során ○ A pszichológia vizsgálati eljárásai ○ A gyermeki rajz fejlődési folyamata

- A figyelem, emlékezet, gondolkodás fejlettségének összehasonlító vizsgálatai
- Az iskolaérettség kritériumai és vizsgáló eljárásai
- A pszichikus folyamatok longitudinális fejlődése, fejlődési tendenciák

Számonkérési és értékelési rendszer:

Pszichológia [1]:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele: az órákon való részvétel, valamint a félév során két eredményes zárthelyi dolgozat megírása, melyeknek funkciója a folyamatos készülés serkentése, illetve az írásbeli vizsgára történő felkészülés megalapozása.

Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

A vizsga időtartama 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, feleletválasztásos és kifejtést igénylő, valamint esszékérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

Pszichológia [2]:

A *gyakorlati jegy* az alábbi részfeladatok eredményéből tevődik össze:

zárthelyi dolgozatok, szemináriumi beszámoló, prezentáció és/vagy dolgozat osztályzata

A *szemináriumi beszámoló, prezentáció* (dolgozat) választható témavariánsai:

- Három-három különböző életkorú gyermek fejlettségének összehasonlítása valamely kognitív funkció aspektusából
- Egy gyermek iskolaérettségi vizsgálata
- Egy pszichikus funkció longitudinális fejlődési folyamatának bemutatása

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

ATKINSON, R. C. et al.: *Pszichológia*, Osiris Kiadó, Budapest, 2005, ISBN: 963-389-713-0

BERÁN E. – BERTA J. – CSABAI K. – MÁRKUS L. – MEDGYESI P.: *Fejlődéslélektan gyakorlatok*, Budapest, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, 2018, ISBN 978-963-308-342-0

COLE, M. – COLE, S.: *Fejlődéslélektan*, Osiris Kiadó, Budapest 2006, ISBN: 9789633894736

MÉREI F. – BINÉT Á.: *Gyermekeklélektan*, Medicina Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 9789632260273

N. KOLLÁR K. – SZABÓ É. (szerk.): *Pedagógusok pszichológiai kézikönyve*, Osiris Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 9789632762791

PLÉH Cs. – BOROSS O. (szerk.): *Bevezetés a pszichológiába*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 963-389-478-6

Ajánlott irodalom:

ARANY E. – GIRASEK J. – PINCZÉSNÉ PALÁSTHY I. (szerk.): *Pszichológiai vizsgálati módszerek gyűjteménye* (Tanulmányi Füzetek 1), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2017, ISBN: 978-963-8429-95-7

FEUER M.: *A gyermekrajzok fejlődéslélektana*, Akadémiai Kiadó, Budapest. 2000, ISBN: 963-05-7732-1

KISS J.: Pedagógiai pszichológia, In.: Mentorápoló jegyzet Szerk Ködmön J. Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen 2014, 117–143. ISBN: 9789633184806
PLÉH CS.: *A lélektan története*, Osiris Kiadó, Budapest, 2010, ISBN: 978-963-276-052-0.

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss János főiskolai tanár, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Dr. Mohácsi Bernadett adjunktus, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TEGTA1E Tantárgy neve: Egészségtan Tantárgy neve angolul: Hygiene	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Egyéni, illetve csoportmunka, referátumok, projektmunkák, portfóliók készítése, szakterületen dolgozó szakemberek meghívása (infektológus, addiktológus, antropológus, mentálhigiénikus, andragógus, stb.) terepmunkával egybekötött kvíz játékok.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Évközi számonkérésben zárthelyi dolgozat, esettanulmányok beadása, kutatási beszámolók, tudományos interjúk, témadiskurzusok és disputák, írásos tesztek. Végző érdemjegy kialakításában az évközi munka összegzése.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A magyar populáció egészségi állapota, az egészségügyi intézményrendszer. Ember és egészség. Egészségkultúra, az emberi szervezet működése. Az egészséges életmód, egészségtudatos magatartás. Az egyedfejlődés kockázati tényezői. elfeledett betegségek újjalagos megjelenése. Civilizációs ártalmak (stressz, táplálkozás, mozgás, szenvedélybetegségek,). Érzetek, érzések, érzelmek. Maradandó/fogyatékossgal élők iránti érzékenyítés, egészségnevelése és fejlesztése, (média sugallta testképzavarok). Ételintoleranciák, egészségnevelésben és fejlesztésben, az egészség és életmódkultúra. A család és az iskola szerepe az egészség megőrzésben, prevenció a betegségek kialakulásában. A bioszféra (levegő, napfény, légkör hatása az egészségre. A humánökológia, a bioritmus egészségdimenziójában, demográfia és családtervezés. Az egészségnevelés immanens jellege iskoláskorúak és idősek gondozási feladatai (pedagógusok és szociális gondozók szerepe).
Számonkérési és értékelési rendszer: A gyakorlati jegy a szorgalmi időszakban az elvégzett feladatok megoldása révén, az évközi munka alapján teljesül. A részismeretek szintetizálása adja a komplex számonkérés lehetőségét. Az osztályozás a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

VÍZVÁRI L.: *Egészségtan*, Műszaki Kiadó, Budapest, 2010, ISBN: 978-963-166-026-5

HIDVÉGI T.: *Civilizációs betegségek*, SpringMed Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 978-463-969-520-7

BARABÁS K. (szerk.): *Egészségfejlesztés (Alapismeretek pedagógusok számára)*, Medicina Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 963-226-034-0

Ajánlott irodalom:

BENKŐ Zs.: *Egészségfejlesztési kézikönyv*, Mozaik Kiadó, Szeged, 2009, ISBN: 978-963-697-580-7

JÁMBOR GYULÁNÉ – KISS F.: *Egészségtan (Testi és lelki egészségünk)*, Mozaik Kiadó, Szeged, 2006, ISBN: 963-6973-344-3

EMBER I. (szerk.): *Környezet-egészségtan*, Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 2006, ISBN: 978-963-954-286-0

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Tóthné dr. Kosztin Beáta, főiskolai adjunktus, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Természettudományi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TINFI1N Tantárgy neve: Informatikai alap- és felhasználói ismeretek [1] Tantárgy neve angolul: Basic ICT Studies [1]	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapoató modul	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: beadandó dolgozat, prezentáció tartása.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Szövegszerkesztés. Szerkesztési műveletek. Szövegformátumok: karakter-, bekezdés-, oldal- és szakaszbeállítások, stílusok. Élőfej és élőláb, oldalszámazás. Ábrák, feliratok és grafikus elemek. Táblázatok. Egyéb eszközök (láb- és végjegyzetek, hivatkozások, tartalomjegyzék stb.). Beadandó dolgozat készítése. Prezentációs eszközök alkalmazása, bemutató összeállításának lépései. Felkészülés előadásokra, anyaggyűjtés, hatáóos prezentáció kialakítása. Mintaelőadás tartása.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Gyakorlati jegy beadandó dolgozat és hallgatói prezentáció alapján</i> A hallgatók a félév során az oktató által felkínált témák közül egyet választanak, és a beadandó dolgozat tartalmi részét, valamint a félév végén megtartott prezentációt (mintaelőadást) ebből a témából kell elkészíteniük. A <i>beadandó dolgozat</i> (Word dokumentum) tartalmi és formai követelményeit a hallgatók a félév során megismerik. A dolgozat osztályozása ezek alapján történik. Az elégtelen dolgozatokat a félév során legfeljebb egyszer meg lehet kísérelni kijavítani. Ha a javítás sikertelen, akkor a hallgató a félévet nem teljesítette. <i>Hallgatói prezentációk a szorgalmi időszakban.</i> A prezentáció legalább 10 és legfeljebb 15 perces, és az előadónak PowerPoint bemutatót kell hozzá készíteni. A prezentációt rövid, a hallgatósággal közös megbeszélés követi, ahol a többi hallgató kérdéseket tehet fel az előadónak. A megbeszélésen mutatott hallgatói aktivitás, valamint a kérdésekre adott válaszok egyaránt beszámítanak a prezentációk értékelésébe (az előadásokon mutatott aktivitást illetően maximum egy érdemjegy erejéig).

A félévi osztályzatot a beadandó dolgozat és a megtartott prezentáció érdemjegyének átlaga adja, amennyiben mindegyik legalább elégséges. Ha bármelyik érdemjegy elégtelen, a félévi osztályzat elégtelen.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Informatika gyakorlati feladatok (a gyakorlat anyaga és segédanyagok a felkészüléshez):
<http://bodaistvan.hu/infalap/feladatok.html>, 2024

BÁRTFAI B.: *Word 2019 zsebkönyv*, BBS-INFO Kiadó, Budapest, 2023, ISBN: 978-615-547-705-8

BÁRTFAI B.: *PowerPoint 2019 zsebkönyv*, BBS-INFO Kiadó, Budapest, 2023, ISBN: 978-615-547-771-3

Ajánlott irodalom:

ATKINSON, C.: *Ne vetíts vázlatot! A hatásos prezentáció*, Szak Kiadó, Bicske, 2008, ISBN: 978-963-986-303-3

REYNOLDS, G.: *A meztelen előadó*, HVG Kiadó, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-304-062-1

LŐRINCZ É. A. – STURCZ Z.: *Prezentáció*, Typotex Kiadó, Budapest, 2013, ISBN: 978-963-279-264-4

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. habil. Boda István főiskolai tanár, PhD
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Dr. T. Nagy László egyetemi adjunktus, PhD
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Matematika és Informatika Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: B030-A, B031-A Tantárgy neve: Bibliaismeret [1, 2] Tantárgy neve angolul: Bible knowledge [1, 2]	Kreditértéke: 5, 5
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 60, 60 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: előadás, önálló és csoportos szövegelemzés, hallgatói előadás, csoportos beszámoló.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: tesztek, félév közepén zárthelyi dolgozat (ezeken a részvétel nem kötelező, részletesen lásd lentebb).	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: B030-A Bibliaismeret [1]	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Cél: A teológiai tanulmányok folytatásához nélkülözhetetlen bibliaismeret megszerzése. A hallgatók megszerzik a kellő jártasságot a Szentírás önálló és csoportos tanulmányozásához. Megismerik a bibliai történetek legfontosabb összefüggéseit és a bibliai irodalom egymásra épülő részeit. Alapozó tárgy, tehát a hallgatók képessé válnak az elmélyült, magas szintű biblikus tanulmányok folytatására. Tematika: Rövid, átfogó bevezetés a Szentírás tanulmányozásához (bibliai nyelvek, helyszínek, könyvek keletkezési folyamata, út a kanonizálás felé; nemzeti nyelvű bibliák.) Bibliaismeret [1]: ○ <i>A Tóra:</i> 1–5Móz; ○ <i>Könyvek a választott nép történetéből:</i> Józs, Bír, Ruth, 1–2Sám, 1–2Kir, 1–2 Krón, Ezsd, Neh, Eszt; ○ <i>Költői szövegek és bölcsességirodalom az Ószövetségben:</i> Zsolt, Jób, Péld, Préd, Énekek, JSir Bibliaismeret [2]: ○ <i>A prófétai irodalom:</i> Az Ószövetség prófétai könyvei; ○ <i>Az evangéliumok:</i> Mt, Mk, Lk, Jn; ○ <i>Az egyház az Újszövetségben:</i> ApCsel, Pál, deuteró-Páli levelek, pásztori levelek, katolikus levelek); ○ <i>Az újszövetségi apokaliptika:</i> Jel.	
Számonkérési és értékelési rendszer:	
<i>Kollokvium, ami az évközi számonkérések során nyújtott teljesítmény alapján kiváltható.</i>	

A hallgatók lehetőséget kapnak a kollokvium kiváltására, a memoriterek felmondásának kivételével. A félév során megtanulandó memoriterek listáját az oktató a félév elején közli a hallgatókkal.

A kollokvium kiváltása érdekében a hallgatók félévente három tesztet és egy félév-közepi zárthelyi dolgozatot írhatnak. A tesztek 12-15 kérdést tartalmaznak, ezek mindegyike feleletválasztási lehetőséget kínál (négy válasz). A tesztek időkerete: 15 perc. A zárthelyi dolgozat esetében különböző kérdésekre kell megadott, egyértelműen jelzett területi keretek között választ megfogalmazni (rövid, néhány mondatos feleletek a kérdések nagy részében, illetve legfeljebb egy oldalban kell kifejtetni a választ dolgozatonként egy kérdés esetén). A zh. időkerete: 90 perc. Az évközi számonkérésen nem kötelező részt venni, ezekkel a hallgató könnyíthet vizsgaidőszaki leterheltségén. Minden számonkérés teljesítésével pontokat lehet szerezni, ezek félév végi összege alapján kerül sor a teljesítmény százalékos, valamint érdemjeggyel történő megállapítására. Ha valaki nem vett részt egy vagy több számonkérésen, akkor a pontszáma azokban az esetekben nulla. Az egyes számonkérések eredményéről az oktató a számonkérést követő hét munkanapon belül ad tájékoztatást. Az összesített pontszámmal meghatározott, megajánlott jegyet az oktató a félév utolsó hetében, az utolsó számonkérés után közli, ezt a jegyet a hallgató nem köteles elfogadni.

Minden hallgató jelentkezik kollokviumra. A kollokvium első részeként kerül sor a memoriterek felmondására, melynek teljesítése az érdemjegy megszerzésének előfeltétele (beugró), ezt a részt nem érdemjeggyel, hanem megfelelt/nem felelt meg minősítéssel értékeli az oktató. A memoriterek felmondását követően a hallgató jelzi, hogy kéri a megajánlott jegy rögzítését, vagy folytatja a kollokviumot.

Ha a hallgató vizsgázik, érdemjegye mindenképp felelete alapján kerül megállapításra (tehát a felelet után már nem kérheti inkább mégis a megajánlott jegyet). A vizsga a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § alapján zajlik. A hallgató a felelet előtt legalább 25 perc felkészülési időt kap, feleletre 20 perc áll rendelkezésre. Sikertelen felelet esetén póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a TVSz 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Biblia magyarázó jegyzetekkel – Revideált új fordítás (RÚF 2014), Kálvin Kiadó, Budapest, 2018, ISBN: 9789635583911

Ajánlott irodalom:

BARTHA T. (szerk.): *Keresztyén Bibliai Lexikon. 1–2. köt.*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1. kötet: 1993, 2. kötet: 1995, ISBN: 963-300-529-9

HODOSSY-TAKÁCS E.: *Isten igéjéből jobbra tanítani: A II. Helvét Hitvallás és az Ószövetség*, in: Debreceni Szemle 3 (2017), 318–325.

HODOSSY-TAKÁCS E.: From Tribal Heritage to National Epic, in: HODOSSY-TAKÁCS, E. – KOFFEMAN, L. J. (szerk.): *Wichtige Wendepunkte. Veränderte und sich ändernde Traditionen in Zeiten des Umbruchs*, Leipzig, Evangelische Verlagsanstalt, 2014, 45–56.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Hodossy-Takács Előd egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G030 Tantárgy neve: Egyházismeret Tantárgy neve angolul: Ecclesiastics	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszama: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témafeldolgozás.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A kurzus során bemutatásra kerül az egyház lényege a Szentírásban, valamint a református hitvallásokban. Az egyház egysége, szentsége, egyetemessége és apostoli jellege a református tanítás szerint kerül ismertetésre. A hallgatók az elméleti ismeret mellett áttekinthetik a Magyarországi Református Egyház szervezeti felépítését, és annak jelenlegi működését.
Számonkérési és értékelési rendszer: A vizsgára állás feltétele egy elemző esszé elkészítése, megadott szempontok alapján, Makkai Sándor: <i>Holttenger</i> című regényéről. <i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsgán a hallgató a külön cédulákra kiírt tételekből egyet húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a feleletét legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: MAKKAI S.: <i>Az egyház missziói munkája</i> , Révai, Budapest, 1938 [ISBN nélkül] KUIPER, R. B.: <i>Az egyház: Krisztus dicsőséges teste</i> , Kálvin Kiadó, Budapest, 1994, ISBN: 963-300-567-1

II. Helvét Hitvallás, Heidelbergi Káté

A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 2013. évi törvény

MAKKAI S.: *Holttenger* (regény), Kráter Kiadó, Pomáz, 2012, ISBN: 978-963-298-046-1

Ajánlott irodalom:

GAÁL S.: „A kezdeményező egyház”. *Victor János egyházépítő szolgálata különös tekintettel a misszióra és a gyülekezetépítésre*, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2006, ISBN: 978-963-8429-55-1

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információ-keresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Gaál Sándor egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Missziói és Felekezettudományi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G031-A, G037 Tantárgy neve: Felekezetismeret [1, 2] Tantárgy neve angolul: Ecumenical Studies [1, 2]	Kreditértéke: 3, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea., ea., és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témakidolgozások, esszék.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2., 4.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél: A tantárgy célja, hogy a hallgatóval megismertesse a legfontosabb keresztyén felekezeteket azok önértelmezése alapján, az ökumenikus mozgalom történetét, a legfontosabb nemzetközi egyházi szervezeteket, illetve hogy bevezesse a hallgatót az ökumenikus teológia művelésébe annak érdekében, hogy hivatása gyakorlása során képes legyen felelős és teológiailag megalapozott döntéseket hozni felekezeti és az ökumenét érintő kérdésekben.

Tematika:

Felekezetismeret [1]:

1. Bevezetés, fogalmak
2. Egyházak a világban
3. Az egyház fogalma az állami egyházjogban
4. Az Ortodox Egyház
5. A Görögkatolikus Egyház
6. A Római Katolikus Egyház
7. Az Anglikán Egyház
8. A világ reformátussága
9. Az Evangélikus Egyház
10. A Valdens Egyház
11. A Metodista Egyház
12. A Baptista Egyház
13. A Pünkösdi Egyház és a karizmatikus mozgalom
14. Új vallási mozgalmak

Felekezetismeret [2]:

1. Bevezetés az ökumenikus mozgalom történetébe
2. Bevezetés az ökumené teológiájába
3. A Római Katolikus Egyház és az ökumené
4. Az Egyházak Világtanácsa
5. Az Európai Egyházak Konferenciája
6. A Református Egyházak Világközössége
7. A Lutheránus Világszövetség
8. Az Európai Protestáns Egyházak Közössége
9. Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa

Számonkérési és értékelési rendszer:

Felekezetismeret [1]:

Tereplátogatási napló és szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A hallgató a szorgalmi időszak során 3 felekezet istentiszteletét látgatja meg majd tapasztalatairól, előre megadott szempontok alapján tereplátogatási naplót készít. A napló minimális terjedelme 6000 szó. A napló beadása a szóbeli vizsgára állás feltétele.

A szóbeli vizsga egy „A” és egy „B” tételrészből áll, melyet a hallgató két külön cédulán húz. Az „A” tételsor az egyes keresztyén felekezetek ismertetését, a „B” tételsor a szentségek értelmezését tartalmazza (összehasonlító szentségtan). A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A két felelet együttes átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrész legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

Felekezetismeret [2]:

Olvasónaplók elkészítése és kollokvium a vizsgaidőszakban

A szóbeli vizsga egy „A” és egy „B” tételrészből áll, melyet a hallgató két külön cédulán húz. Az „A” tételsor az ökumenikus mozgalom történetét, a „B” tételsor kötelező irodalomjegyzékben felsorolt forrásszövegek értelmezését tartalmazza. A forrásszövegekről a hallgató olvasónaplót készít előre kiadott kérdéssor alapján. Az olvasónaplók beadása a vizsgára állás feltétele. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A két felelet együttes átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrész legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Felekezetismeret [1]

Kötelező irodalom:

BAJUSZ F.: *Az ökumenikus mozgalom története és mai problémái* (akadémiai jegyzet), Budapesti Református Teológiai Akadémia Ökumenikai Tanszéke, Budapest, 1985

GESZTELYI T. (szerk.): *Egyházak és vallások a mai Magyarországon*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1991, ISBN: 963-055-893-9
2011/CCVI. sz. törvény „A lelkiismereti és a vallásszabadság jogáról valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról”.

Ajánlott irodalom:

HUNYADI L.: *A világ vallásföldrajza*, Végeken Kiadó, Budapest, 1995, ISBN: 963-848-600-7

DÖRNYEI L. – KÖVÁGÓ S. – SIMONNÉ PALLOS P. (szerk.): *Egyháztörténeti Szöveggyűjtemény. Válogatás a magyarországi egyházak történeti irodalmából*, Kaposvári Egyetem Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Kar, Kaposvár, 2000, ISBN: 963-717-293-9

ÉRSZEGI M. A.: *Pápa, Szentszék, Vatikán*, Szent István Társulat, Budapest, 2014, ISBN: 978-963-27747-2-5

Felekezetismeret [2]

Kötelező irodalom:

LADÁNYI S. – PAPP K. – TÖKÉCZKY L. (szerk.): *Egyháztörténet 2.*, RPI, Budapest, 1998, ebben: 195–212. oldalak

PÁSZTOR J.: *Ötven éves az Egyházak Világtanácsa I–IV*, in: Református Egyház 51 (1999), 65kk, 87kk, 133kk, 166kk. oldalak

BAJUSZ F.: *Az ökumenikus mozgalom története és mai problémái. Missziói világkonferenciák...*, Budapesti Református Teológiai Akadémia, Budapest, 1980, ebben: 1–37. oldalak (akadémiai jegyzet; egy példány kölcsönözhető a Missziói Tanszékről)

HAFENSCHER K. et al. (szerk.): „Hogy mindnyájan egyek legyenek...”. *50 éves az Ökumenikus Tanács Magyarországon*, MEÖT, Budapest [1993], ebben: 75–168. oldalak

Európai Ökumenikus Charta

A Hittani Kongregáció DOMINUS IESUS nyilatkozata (Ford. Dr. Diós István), lásd: <http://www.katolikus.hu/roma/domiesus.html>

Közös nyilatkozat a megigazulásról, lásd: <http://www.lutheran.hu/nyilatkozat/> + a REV csatlakozó nyilatkozata, Wittenberg 2017

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Gonda László egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Missziói és Felekezettudományi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R010-A, R011-A Tantárgy neve: Hitvallásismeret [1-2] Tantárgy neve angolul: Reformed Confessions [1-2]	Kreditértéke: 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea, ea és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: a leadott kátékérdésekből írásbeli rendszeres számonkérés.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A Heidelbergi Káté (HK) és a II. Helvét Hitvallás megismerése, hogy a hallgatók a teológia tudományának művelése és a lelkeszi munkára való készülés alapvetően szükséges ismeretanyagának egy részét már itt elsajátítsák. Az előadások hangsúlyt helyeznek a Hitvallás Heidelbergi Kátéval való összehasonlítására, és segítséget kívánnak nyújtani a rendszeres teológia műveléséhez és a teológiai gondolkodás útján való elinduláshoz. A Hitvallások tanulása folyamán hangsúly esik a jellegzetes református tanítások megismerésére.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A szóbeli vizsgára állás feltétele a Heidelbergi Káté kijelölt kérdés–feleleteinek felmondása (szóban vagy írásban) a szorgalmi időszakban, amely akkor tekinthető sikeresnek, ha a 10 káté kérdés–feleletből a hallgató legalább 6-ot tud hibátlanul. A felmondás a szorgalmi időszak végéig teljesítendő. A felmondandó kérdés–feleletek kijelölése a kurzus elején, az első órán történik. A vizsga egy tételrészéből áll, melyet a hallgató egy cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

SZÜCS F.: *Hitvallásismeret*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 978-963-980-802-7
A Heidelbergi Káté és a Második Helvét Hitvallás, Kálvin Kiadó, Budapest, 2020, ISBN: 978-963-558-4307

Ajánlott irodalom:

FEKETE K.: *A heidelbergi káté magyarázata, Hálaadásra vezető vigasztalás 129 kérdés-feleletben*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2013, ISBN: 978-963-558-226-6
BARTH, K.: *A keresztyén tanítás a Heidelbergi Káté alapján*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2013, ISBN: 978-963-558-227-3
TÖKÉS I.: *A Második Helvét Hitvallás magyarázata*, Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Nagyvárad, 2006, ISBN: 973-834-178-7

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Dogmatikai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R017-A Tantárgy neve: Keresztyén hitünk alapjai Tantárgy neve angolul: Foundations of Our Christian Faith	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tematikus prezentációk, szerepjáték.	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: témakidolgozások, célcsoportokhoz illeszkedő referátum.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: R010-A Hitvallásismeret [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A keresztyén teológia meghatározó dogmatikai témáinak (istentan, krisztológia, ekkleziológia, eszkatológia stb.) és kérdéseinek alapszintű megértése és elsajátítása az előadások és kötelező olvasmányok alapján. A tantárgy célja, hogy a hallgatók az alapvető teológiai témákat jól fel tudják használni majd a korcsoportok képzésénél. További célok: kritikus gondolkodás kialakítása, az érvelés és a hitbeli meggyőzés módszereinek ismertetése, valamint a teológiai problémamegoldó készség kialakítása és fejlesztése. Tematika: 1. Források és módszerek. A teológia forrásai 2. Kijelentés. Isten dogmája, a Szentháromság dogmája 3. Jézus Krisztus személye 4. Jézus Krisztus műve és állapotai és a történeti Jézus-kutatás 5. Kegyelemből, hit által. A Krisztusban való üdvösség 6. Az ember. A bűn lényege és következményei 7. A keresztyén élet állomásai (üdvrend) 8. Az egyház. A gyülekezet élet 9. A kegyelem eszközei és a szentség dogmája 10. A végső dolgok: a keresztyén reménység 11. A keresztyénység és a világvallások 12. A teremtés és a gondviselés 13. A Szentlélekről szóló tanítás 14. Az eleve elrendelés, predestináció
Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató egy cédulát húz ki. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 20 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

RAVASZ L.: *Kis dogmatika. Hitünk igazságai*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1996, ISBN: 963-300-370-9

BARTH, K.: *Kis dogmatika*, Országos Református Missziói Munkaközösség Kiadó, Budapest, 1947

MCGRATH, A. E.: *Bevezetés a keresztyén teológiába*, Osiris, Budapest, 1995, ISBN: 963-379-119-7

Ajánlott irodalom:

KOVÁCS, Á.: A liberális teológia ekkleziológiája: világmegváltó szabadság?, in: *Collegium doctorum. Magyar református teológia* 11 (2015), 28–38.

KOVÁCS, Á.: A Debreceni Hitvallás (1875) mint a liberális teológia 'dogmatikájának' görbe tükré, in: *STUDIA. Debreceni teológiai tanulmányok* 7 (2015/1), 43–49.

KOVÁCS, Á.: A liberális krisztológia: a legendák Krisztusa és Jézus szelleme, in: *STUDIA. Doctorum theologiae protestantis: A kolozsvári protestáns teológia kutatóintézetének kötetei* 1 (2012), 210–225.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kovács Ábrahám egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Dogmatikai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R027 Tantárgy neve: Általános és protestáns etika Tantárgy neve angolul: General and Protestant Ethics	Kreditértéke: 4
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 6.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél: A tanegység célja, hogy átfogó képet kapjanak a hallgatók a protestáns teológiai etika és a szociáletika legfontosabb tanításáról, és képesek legyenek a teológiai felismeréseket a gyakorlatban alkalmazni; sajátítsák el az etikai véleményformálás módszerét és legyenek képesek teológiailag érvelni a kialakított etikai döntések mellett.

Tematika:

1. Az etika, morál, ethosz fogalmi tisztázásai
2. A keresztyén etika bibliai és teológiai alapjai
3. Keresztyén antropológia
4. Krisztus-követés
5. Istenkép és emberkép
6. Munka és ünnep
7. Ökológia és teremtésvédelem
8. Kultúra, játék, sport
9. Felsőbbség, állam, politikai etika
10. Az élet védelmével kapcsolatos etikai kérdések
11. Határesetek a „Ne ölj” parancsolattal kapcsolatban
12. Orvosi és bioetikai kérdések
13. Család, házasság, szexualitás
14. Pénz, gazdaság, tulajdon
15. Igazmondás, információ, médiaetika

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A vizsga egy tételrészből áll, melyet a hallgató egy cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos

időtartama 15 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására nincs lehetőség. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

FAZAKAS S. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Kálvin Kiadó – Luther Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 978-963-558-381-2

SCOTT, B. R.: *Erkölcsei döntések. Bevezetés az etikába*, Harmat Kiadó, Budapest, 2015, ISBN: 978-963-288-282-6

SZÜCS F.: *Teológiai etika*, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest. 1993, ISBN: 963-836-001-1

Ajánlott irodalom:

LOCHMAN, J. M.: *A szabadság útjelzői. Etikai vázlatok a Tízparancsolathoz*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1993, ISBN: 963-300-557-4

TÖRÖK I.: *Etika*, Free University Press, Amsterdam, 1988, ISBN: 906-256-686-3

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Szociáletikai és Egyházszociológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R038-A Tantárgy neve: Ókori és középkori egyháztörténet alapvonalai Tantárgy neve angolul: Church History of the Antiquity and of the Middle Ages	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
<i>Ókori és középkori egyháztörténet 1.</i> Ismeretanyag: Az ókori egyháztörténet rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetes folyamatait, meghatározó fordulatait. Tematika: 1. Bevezetés az egyháztörténetbe. A keresztyénség római állammal való kapcsolata, szervezeti és tanbeli fejlődése 313-ig. A constantinusi fordulat, Nagy Constantinus és fiai egyházpolitikája 2. Az ökumenikus zsinatok és a keresztyén tanrendszer fejlődése. A keleti és nyugati egyházatyák különös tekintettel Augustinusra 3. A szerzetesség kialakulása, fejlődése a Cluny reform mozgalomig 4. Misszió a germán népek között. A frank állam és a Karoling dinasztia jelentősége a nyugati egyház történetében, a kor művelődése és teológiai gondolkodása 5. A keleti és a nyugati egyháztest különbségei. A szláv népek keresztyén hitre térése. A nagy egyházszakadás 6. A magyarság kapcsolatai a keresztyénséggel és István király egyházszervező tevékenysége 7. A pápaság szerepének változása: Nagy Gergelytől az invesztitúra harc végéig. A pápaság világi befolyása tetőpontján. A keresztes hadjáratok, eretnekségek és az inkvizíció kibontakozása 8. A virágzó középkor egyházi életének, művelődésének jellemzői. A korszak teológiai gondolkodása, jeles teológus egyéniségei különös tekintettel Aquinói

Tamásra. Művelődés és oktatás a középkori Magyarországon 9. A középkori egyház válsága és reformkísérletek a XIV–XV. században. Az előreformációs mozgalmak
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga időtartama 90 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: CHADWICK, H.: <i>A korai egyház</i>, Osiris, Budapest, 1999, ISBN: 963-379-434-X COLIJN, J.: <i>Egyháztörténelem</i>, Iránytű Kiadó, h. n., 1996, ISBN: 963-905-508-5 DIENES D. (szerk.): <i>Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához</i>, Hernád Kiadó, Sárospatak, 2020, ISBN: 978-615-5787-16-4 HEUSSI, K.: <i>Az egyháztörténet kézikönyve</i>, Osiris Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 963-379-686-5 RÉVÉSZ I. – SEGESVÁRY L.: <i>Az egyháztörténelem alapvonalai</i>, DRTA, Debrecen, 1994, ISBN: 963-852-827-3 TÓTH-KÁSA I. – TÖKÉCZKI L. (szerk.): <i>Egyháztörténet. I.–II. k.</i>, Református Köznevelési és Közoktatási Intézet, Budapest, I. kötet: 1997, II. kötet: 1998, ISBN: 963-048-610-5
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása • Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. • Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. • Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez. b) képességei • Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört. • Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza. • Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. c) attitűdje • Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Hörcsik Richárd egyetemi tanár, CSc, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyháztörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R039-A, R040-A Tantárgy neve: Kora újkori egyháztörténet [1, 2] Tantárgy neve angolul: Church History of the Early Modern Period [1, 2]	Kreditértéke: 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 20 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: R038-A Ókori és középkori egyháztörténet alapvonalai [2]: R039-A Kora újkori egyháztörténet [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Ismeretanyag: A reformáció és ellenreformáció kora (1517–1648) egyetemes és magyar egyháztörténetének rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetes folyamatait, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.
Tematika: <i>Kora újkori egyháztörténet [1]:</i> 1. A reformáció előzményei 2. Luther élete és teológiája, a protestantizmus helyzete Németországban az augsburgi vallásbékéig 3. Zwingli élete és teológiája, a svájci reformáció 4. Kálvin élete és teológiája, hatása 5. A reformáció balszárnya 6. A tridenti zsinat és az ellenreformáció Európa államaiban 1598-ig 7. A reformáció Angliában és Skóciában 8. A reformáció és ellenreformáció kora Franciaország és Hollandia történetében 9. A XVII. század. első felének egyháztörténeti folyamatai, a harmincéves háború 10. A protestáns ortodoxa és a puritanizmus kora. Lelkészi szolgálat, istentiszteleti és 11. kegyességi élet a kor protestáns egyházaiban <i>Kora újkori egyháztörténet [2]:</i>

1. A reformáció terjedésének általános feltételei és jellemzői Magyarországon 1517-től az 1540-es évekig.
2. A reformáció első generációjának néhány jeles képviselője: Dévai Bíró Mátyás, Sztárai Mihály, Huszár Gál, Szegedi Kis István
3. A helvét irány előretörése az 1550-es, 60-as években, Kálmáncsehi Sánta Márton
4. A reformáció "balszárnnya" hazánkban: az unitáriusok megjelenése és előretörése, Dávid Ferenc, szombatosok, anabaptisták
5. A reformátusok védekezése és megerősödése velük szemben, Melius Juhász Péter reformatori működése, a helvét hitvallású ref. egyház szervezeti megerősödése
6. A magyarországi reformáció teológiája, jelentősége művelődéstörténetünkben, néhány jeles személyiség bemutatása
7. Az ellenreformáció kezdetei és a protestánsok védekezése, a Bocskai szabadságharc
8. Az ellenreformáció erőteljes előretörése, Pázmány Péter munkássága
9. Bethlen Gábor és a Rákócziak korának küzdelmei a szabad vallásgyakorlat érdekében
10. A magyar protestantizmus teológiája és egyházi élete a XVII. században, a virágzó Erdélyi Fejedelemség művelődéspolitikai törekvései
11. A Debreceni Református Kollégium történetének áttekintése 1538 és 1703 között

Számonkérési és értékelési rendszer:

Kora újkori egyháztörténet [1]: Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban

A vizsga időtartama 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik.

Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

Kora újkori egyháztörténet [2]: Szóbeli vagy írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban

A vizsgára állás feltétele egy rövid írásbeli beszámoló készítése valamelyik ajánlott, vagy az oktatóval előre egyeztetett kapcsolódó szakirodalmi alkotás alapján. Ennek benyújtási határideje, a zárthelyi dolgozatok alapján megajánlott jegy esetén a jegybeírás, szóbeli vizsga esetén a kollokvium megkezdése előtti munkanap 24.00 óra.

A hallgatók szabadon dönthetnek el, hogy írásban szóban kívánnak vizsgázni.

Az írásbeli vizsga időtartama a vizsgaidőszakban 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A szóbeli vizsga kiadott tételsor alapján történik, melyet az aktuális félév tárgyatematikája rögzít. A vizsga egy tételtől áll, melyet a hallgató közös/két külön cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

- BÍRÓ S. – BUCSAY M. – VARGA Z. – TÓTH E.: *A magyar református egyház története*, SRTA, Sáropatak, 1995, ISBN: 963-04-609-5.
- BUCSAY M.: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1985, ISBN: 963-281-532-7.
- COLIJN, J.: *Egyháztörténelem*, Iránytű Kiadó [h. n.], 1996, ISBN: 963-9055-085.
- DIENES D. (szerk.): *Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához*, Hernád Kiadó, Sáropatak, 2020, ISBN: 978-615-5787-16-4.
- DIENES D.: *A keresztyénség Magyarországon 1526 előtt*, SRTA, Sáropatak, 1997, ISBN: 963-04-8584-2.
- HEUSSI, K.: *Az egyháztörténet kézikönyve*, Osiris Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 963-379-6865.
- RÉVÉSZ I. – SEGESVÁRY L.: *Az egyháztörténelem alapvonalai*, DRTA, Debrecen, 1994, ISBN: 963-852-827-3.

Ajánlott irodalom:

- BARÁTH B. L.: Adalékok az Ecsedi Báthoriak 16. századi patrónusi tevékenységéhez és Nyírbátor reformációjához, in: *Egyháztörténeti Szemle* 9 (2008/2), 26–52. ISSN: 1585-7476
- BARCZA J.: *Bethlen Gábor a református fejedelem*, Reformátusok a Közéletben Alapítvány, Szigetszentmiklós, 2002, ISBN: 263-009-242-5
- CHADWICK, O.: *A reformáció*, Osiris Kiadó, Budapest, 1998, ISBN: 963-379-263-0
- GÄBLER, U.: *Huldrych Zwingli, Bevezetés életébe és munkásságába*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2008, ISBN: 978-963-558-120-7
- GRESCHAT, M.: *Martin Bucer – Egy reformátor és a kor, amelyben élt*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-558-180-1
- JUNG, M. H.: *Melanchthon és kora*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2012, ISBN: 978-963-558-200-6
- MACCULLOCH, D.: *A reformáció története*, Európa Kiadó, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-07-9281-3
- MCGRATH, A.: *Kálvin*, Osiris Kiadó, Budapest, 1996, ISBN: 963-379-137-5
- PÉTER K.: *A reformáció: kényszer vagy választás?* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004, ISBN: 963-195-245-2
- SZABÓ A.: „Bizontalan helyeken búdosunk” – Szenci Molnár Albert a magyar és az európai szellemi életben, Lilium Aurum, Dunaszerdahely – Komárom, 2011, ISBN: 978-808-062-433-0
- SZABÓ A.: *A rejtőzködő bibliafordító – Károlyi Gáspár*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2012, ISBN: 978-963-558-205-1

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Hörcsik Richárd egyetemi tanár, CSc, habil

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyháztörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: R041 Tantárgy neve: A XVIII–XX. századi egyháztörténet alapvonalai Tantárgy neve angolul: 18th–20th Century Church History	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: R040-A Kora újkori egyháztörténet [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Ismeretanyag:

Az utóbbi három évszázad egyetemes és hazai egyháztörténetének rendszerezett áttekintése. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetességeit, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.

Tematika:

1. Az I. Lipót féle abszolutizmus egyházpolitikája és a gyászévtized, a Thököly felkelés majd a Rákóczi szabadságharc egyháztörténeti vonatkozásai
2. Felvilágosodás korának hatása az egyházi életre és teológiai gondolkodásra Európában.
3. A pietizmus gyökerei és átfogó értékelése, a német pietizmus.
4. Protestáns ébredési mozgalmak az angol nyelvű területen a XVIII. században
5. A protestáns egyházak közjogi helyzetének és belső viszonyainak változásai hazánkban 1711 és 1792 között
6. A keresztyén közösségek helyzetének változásai a XIX. századi Európában. A római katolicizmus és a német protestantizmus korabeli történetének áttekintése
7. Politika és egyház a Magyar Királyságban a reformkor és a „neoabszolutizmus” időszakában
8. Protestáns bel- és külmissziói a XIX. században, magyarországi vonatkozások
9. A skót és holland reformátusság története a XIX. században és a századfordulón, különös tekintettel Abraham Kuyper munkásságára
10. A magyar református egyház közjogi helyzetének és szervezeti felépítésének változásai a dualizmus korában

11. A két világháború egyháztörténeti vonatkozásai. Az orosz ortodox egyház a kommunizmus, a német protestantizmus és a hitvalló egyház története a náci diktatúra időszakában
12. A trianoni országhatárokon kívül élő magyar reformátusság sorsának bemutatása Magyarországi Református Egyház történetének áttekintése 1948 és 1990 között
13. A keresztyén egyházak XX. századi egységtörekvéseinek történeti áttekintése

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli (kollokvium) vagy írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban.

A vizsgára állás feltétele egy rövid írásbeli beszámoló készítése valamelyik ajánlott, vagy az oktatóval előre egyeztetett kapcsolódó szakirodalmi alkotás alapján. Ennek benyújtási határideje a kollokvium megkezdése előtti munkanap 24.00 óra.

A hallgatók szabadon dönthetnek arról, hogy írásban vagy szóban kívánnak-e vizsgázni.

Az írásbeli vizsga időtartama a vizsgaidőszakban 60 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az adott félév tananyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A szóbeli vizsga kiadott tételsor alapján történik, melyet az aktuális félév tárgyatematikája rögzít. A vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató közös/két külön cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

TÓTH-KÁSA I. – TÖKÉCZKI L. (szerk.): *Egyháztörténet. I–II kötet*, Református Köznevelési és Közoktatási Intézet, Budapest, 1998, ISBN: 963-048-610-5

Ajánlott irodalom:

BARÁTH B. L.: „... e jó szándék nem volt haszontalan, a fáradtság nem volt eredménytelen”, in: *Mediárium* 3 (2009/1–2), 5–22

BARCZA J. – DIENES D. (szerk.): *A Magyarországi Református Egyház története 1918–1990*, Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Sárospatak, 1999, ISBN: 963-037-380-7

BÍRÓ S. – BUCSAY M. – VARGA Z. – TÓTH E.: *A magyar református egyház története*, Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Sárospatak, 1995, (Az 1949. évi kiadás változatlan utánnomása) ISBN: 963-046-095

BUCSAY M.: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1985, ISBN: 963-281-532-7

COLIJN, J.: *Egyháztörténelem*, Iránytű Kiadó [h. n.], 1996, ISBN: 963-905-508-5

DIENES D. (szerk.): *Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához*, Hernád Kiadó, Sárospatak, 2020, ISBN: 978-615-5787-16-4

HEUSSI, K.: *Az egyháztörténet kézikönyve*, Osiris Kiadó, Budapest, 2000, ISBN: 963-379-6865-

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyháztörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K030, K031 Tantárgy neve: Ének és hangképzés [1, 2] Tantárgy neve angolul: Singing and Voice Production [1, 2]	Kreditértéke: 1, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: alapozó modul	
A tanóra típusa: gyak., gyak. és óraszám: 7,5, 7,5 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K030 Ének és hangképzés [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: Az énekhang (mint hangszer) kiépítése, képzése. Adjon a hallgatónak helyes alapot hangai adottságainak és zenei képességeinek optimális kifejlesztéséhez, nyújtson segítséget az énekhang és beszédhang karbantartásában. Olyan hangzáskultúra kialakítása, melynek során különbséget tud tenni a helyes és a rosszul képzett hang között, képes segítséget nyújtani a hibák kiküszöböléséhez, enyhítéséhez. A hallgató hangképzés oktatásán keresztül legyen képes segítséget nyújtani a gyülekezet és a gyülekezeti kórusok helyes éneklési szokásainak kialakítására. A hallgató küzdje le gátlásait, és legyen képes felszabadult, kifejező módon énekelni. Tematika: ○ Az emberi hang anatómiai, működésbeli, hangfaji sajátosságai, technikai lehetőségei. ○ Helyes légzési mód, tiszta intonációs képesség, hangterjedelem, árnyalt dinamikai megoldások, a rezonáns üregek és a rekesz minél szakszerűbb alkalmazásának elsajátítása. ○ A helyes hangképzési éneklési szokások kialakítása. ○ A helyes testtartás, a megfelelő légzéskultúra és hangindítás elsajátítása. ○ Az éneklés technikai szabályainak megismerése, gyakorlatban való alkalmazása. ○ A helyes artikuláció, szövegkiejtés kialakítása, érthető, szép szövegmondás. ○ A különböző énektechnikák (legato, staccato, portato, leggiero, tenuto) alkalmazása.
Számonkérési és értékelési rendszer:
Gyakorlati jegy.

A szorgalmi időszakban az oktató által megszabott repertoárból és kijelölt időpontban a tanóra keretében 4-6 népdal és 2-4 műdal előadásszerű, átélt, stílushű előadása.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

KERÉNYI M. GY.: *Az éneklés művészete és pedagógiája*, Magyar Világ, Budapest, 1998, ISBN: 963-907-504-3

BRUCKNER A.: *Énekelni jó(l)!*, Kodály Intézet, Kecskemét, 1999, ISBN: 963-729-520-8.

ÁDÁM J.: *A dal mesterei I–III.*, Editio Musica Kiadó, Budapest, I.: 1956, ISMN: 9790080017517, II.: 2009, ISMN: 9790080021101, III.: 2005, ISMN: 9790080022627

KERÉNYI M. GY.: *Énekiskola I–III.*, Editio Musica Kiadó, Budapest, 1985, I. ISMN: 9790080054246, II. ISMN: 9790080056622, III. ISMN: 9790080122884

BARTÓK B. – KODÁLY Z.: *Magyar Népdalok*, Editio Musica Kiadó, Budapest, 2017, (cop. 1953). ISMN: 9790080011751

Ajánlott irodalom:

KONTRA ZS.: *Énekeljünk tisztán ha tudunk*, Kodály Intézet, Kecskemét, 1999, ISBN: 963-729-521-6

MONTÁGH I.: *Tiszta beszéd*, Calibra Kiadó, Budapest, 1997, ISBN: 963-986-426-8

ADORJÁN I.: *Hangképzés, énektanítás*, Eötvös Kiadó, Budapest, 1996, ISBN: 963-854-654-9

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kiss Csaba Márton főiskolai docens, DLA

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Zsom Melinda óraadó

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TPEDA1N Tantárgy neve: Pedagógia [1] Tantárgy neve angolul: Pedagogy [1]	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szakmai törzsanyag	
A tanóra típusa: ea./gyak. és óraszám: 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: páros munka és csoportmunka kooperatív technikákkal, projektmunka, prezentációk készítése érdeklődésre alapozott témaválasztás biztosításával a félévi tematikából, művészeti alkotások pedagógiai szempontú elemzése.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: zárthelyi dolgozatok, projektmunka, prezentációk.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 30 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2.	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Tematika: A nevelés jellemző jegyeinek, befolyásoló tényezőinek áttekintése a legnevesebb kutatók nézeteinek megismerése és a neveléstudomány alapfogalmai által. A nevelési folyamat célrendszere és az ehhez szükséges tartalmak tisztázása a 21. században. A nevelt személyiség egzisztenciális kompetenciáinak (kognitív, személyes, szociális, speciális) és összetevőinek számba vétele. Az egyes kompetenciák fejlesztéséhez szükséges különböző nevelési területek és a rájuk vonatkozó feladatok megállapítása. Az eredményes nevelési kommunikációra, rajta keresztül a tehetséggondozásra, pályaaorientációra való felkészítés.
Számonkérési és értékelési rendszer: <i>Gyakorlati jegy szerzése a szorgalmi időszakban.</i> A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. A félév gyakorlati jeggyel zárul, melynek feltétele két zárthelyi dolgozat eredményes megírása, valamint egy projektmunka sikeres elkészítése és bemutatása a tárgy tematikájának egy szabadon választott témájából. A hallgatók a szorgalmi időszakban két zárthelyi dolgozatot írnak, melyek időpontjának és a számon kért tananyagnak a kijelölése a félév elején történik. A dolgozat írásának időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből, illetve változatos feladattípusokból áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik.

A két ZH mellett a félév elején önként választott csoportbeosztás alapján projekt munkát végeznek a hetek során, s a kurzus utolsó előtti óráján prezentálják eredményeiket, melyre osztályzatot kapnak.

A hallgató gyakorlati jegyét a zárthelyi dolgozatok és a projekt munka érdemjegyeinek átlaga adja, amennyiben azokat legalább elégségesre teljesíti, ha nem, úgy az elégtelen teljesítmény(ek)e)t a félév során legfeljebb egyszer meg lehet kísérelni javítani. Ha a javítás sikertelen, akkor a hallgató gyakorlati jegye elégtelen és gyakorlati jegyvédésen kell részt vennie, melyre a vizsgaidőszak első két hetében van lehetősége. Ennek során az érdemjegy akkor adható meg, ha minimum elégségesre sikerül az elégtelen gyakorlati jegy javítása.

Távolléti oktatásban:

A gyakorlati jegy feltétele a félév során két zárthelyi dolgozat eredményes megírása (digitális platformon: Neptun Meet Street és/vagy Redmenta) és egy Power Point diasor eredményes elkészítése, valamint feltöltése NMS-ben a tárgy tematikájának egy szabadon választott témája alapján.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

NAGY J.: *XXI. század és nevelés*, Osiris Kiadó, Budapest, 2002, ISBN: 978-963-379-496-8

ZRINSZKY L.: *Neveléstudomány*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2002, ISBN: 963-162-811-6

BÁBOSIK I.: *Neveléstudomány*, Osiris Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 963-389-655-X

Ajánlott irodalom:

NANSZÁKNÉ CSERFALVI I. – RÓZSA LÁSZLÓNÉ – SZELE B. – TAMUSNÉ MOLNÁR V. – VIDÁNÉ NAGY E. (szerk.): *Fogalmak a pedagógiában*, KFRTKF, Debrecen, 2003

MOLNÁR-TAMUS V.: *Művészeti nevelés az egyetem falai között és azon túl*, DRHE, Debrecen, 2022, ISBN: 978-615-5853-48-7

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a 6-14 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az általános iskola a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-14 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő különböző folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Tisztában van a nevelés tudományos hazai és nemzetközi méréseinek eredményeivel.

b) képességei

- Igyekszik támogató nevelési környezetet biztosítani.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-14 éves gyerekek fejlődésének, valamint eredményes családi kommunikációjuk támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését és folyamatos önművelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a legfrissebb kutatási eredmények, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a hatáskörébe tartozó területeken a rájuk bízott 1-8. osztályos tanulók egészséges fejlődéséért.
- Önálló döntéseket hoz a munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben a jogszabályok, etikai, valamint szakmai szempontok és az intézményi keretek között.
- Felelősséget vállal a hatáskörébe tartozó területeken a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséggel tartozik intézménye küldetéséért.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Molnár-Tamus Viktória Gabriella főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Dr. Joó Anikó főiskolai docens, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Pedagógia és Pszichológia Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: GR002 Tantárgy neve: Romológia [1, 2] Tantárgy neve angolul: Romology [1, 2] (History, Culture, Tradition)	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: gyak., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: [2]: Tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok, részvétel cigánysághoz kapcsolódó eseményeken (konferencia, kiállítás, könyvbemutató, megemlékezések) dokumentumfilmek, videofilmek megtekintése, zenehallgatás, személyes találkozás cigány/roma emberekkel (életutak megismerése), roma média követése, cigány/roma programokon részvétel.	
A számonkérés módja: vizsga (kollokvium), vizsga (írásbeli) Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: [2]: Írásbeli reflexió készítése, beadása	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: GR001 Romológia [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy célja az, hogy a hallgatókat megismertesse a magyarországi cigány/roma közösségek történetével, kultúrájával és hagyományaival annak érdekében, hogy pasztorációs vagy pedagógiai munkájuk során megfelelő ismeretek birtokában legyenek képesek foglalkozni cigány/roma felnőttekkel és gyermekekkel és képesek legyenek küzdeni a társadalmi előítéletek ellen valamint képviselni tudják az inklúzió szempontjait. Tematika: <i>Romológia [1]:</i> 1. Alapfogalmak (Ki a cigány? Mi a cigány?) 2. A cigányság eredete, vándorlása Kr. u. 4–11. sz. (Mítoszok, tények, források) 3. Cigányok Európába érkezése, fogadtatásuk, korai történetük 13–14. sz. 4. A magyarországi cigányság története 15–20. század 5. A cigányság differenciálódása 6. Cigányok szerepe a magyar történelemben 7. Az államszocializmus és a cigányság 8. A cigányok önszerveződése, nemzeti jelképek 9. A rendszerváltozás és a cigányság

10. A cigányok helyzete a 21. század elején – oktatás, lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy

Romológia [2]:

1. A kultúra fogalma, összetevői. A cigányság kultúrája; etnikus kultúra, szegénykultúra
2. A magyarországi cigányság csoportjai, rétegei, területi elhelyezkedés, a hagyományörzés mértéke
3. Test, testkép, szennyezettség, tisztasági szabályok. A test mint kommunikációs eszköz a cigány kultúrában
4. Étrend, táplálkozás a cigányság körében. Hagyományos cigány ételek
5. Gyermekvárás, szülés, csecsemőgondozás a cigányság különböző csoportjaiban, rétegeiben
6. A cigány/roma családok; nemi és életkori szerepek
7. A halál, halott körüli teendők, gyász a hazai hagyományörző cigányok kultúrájában. A 21. századi halottkultusz jelei.
8. Jeles napok; társadalmi és vallási ünnepek, emléknapok; ápr. 8., máj. 16., aug. 2. ünnepkörökhöz kapcsolódó szokások (karácsony, húsvét)
9. A cigány mese- és mondavilág; eredetmondák, a cigány mesék jellemzői. Cigány irodalom.
10. A cigány zenekultúra; a szolgáltatott cigányzene és az autentikus cigány zene
11. A cigány tánckultúra; gyűjtések, típusai, jellemzői
12. Képzőművészet és a cigányság; naiv és tanult művészek, jeles alkotások a múltban és a jelenben

Számonkérési és értékelési rendszer:

Romológia [1]: Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban

A szóbeli vizsga egy tételből áll, melyet a hallgató egy cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 10 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgytematika rögzíti.

Romológia [2]: Beadandók a szorgalmi időszakban, írásbeli vizsga

A hallgatók a szorgalmi időszakban egy dokumentumfilmről reflexiót készítenek az oktató által megadott formai és tartalmi követelmények szerint. A dokumentumfilmek körének kijelölése a félév során történik, amelyből a hallgatók egyet választhatnak. A reflexiókat a szorgalmi időszak végéig kell az oktató által megszabott tartalmi és formai követelmények szerint, az általa kitűzött határidőig elkészíteni és azt az oktatónak leadni. A reflexió teljesítése a félév teljesítésének minimumkövetelménye, így az aláírás megadásának és a vizsgára állásnak előfeltétele.

A hallgatók a félév végén írásbeli vizsgát teljesítenek. A vizsga időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az elégtelen zárthelyi dolgozatot legfeljebb egyszer lehet megkísérelni kijavítani.

Az adott félév tananyagát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

FORRAY R. K. (szerk.): *Romológia – Ciganológia*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest – Pécs, 2000, ISBN: 963-9310-02-6

CSERTI-CSAPÓ T. (szerk.): *Alapirodalmak a hazai cigány/roma népességre vonatkozó társadalomtörténet, társadalomismeret oktatásához* (Gypsy Studies 36), PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs, 2015, ISBN: 978-963-642-867-9

NAGY P.: *A magyarországi cigányok története a rendi társadalom korában*, Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola, Kaposvár, 1998, ISBN: 963-717-258-0

SZABÓNÉ KÁRMÁN J.: *A magyarországi cigányság I. (Cigányok és romák)*, Semmelweis Kiadó, Budapest, 2016, ISBN: 978-963-331-394-7

ARANY-MICHELS R.: *Egy hajdú-bihari község cigányságának temetési szokásai és annak lelkipozíciói lehetőségei* (Romológiai Füzetek 1), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2017, ISBN: 978-963-8429-99-5

SZABÓNÉ KÁRMÁN J.: *A magyarországi cigány/roma népesség kultúrantropológiai és orvosantropológiai megközelítésben* (Romológiai Füzetek 2), Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2018, ISBN: 978-615-5853-03-6

Ajánlott irodalom:

FÁTYOL T. – FLECK G. – KÖSZEGI E. – SZUHAY P. (szerk.): *A Roma Kultúra virtuális Háza*, Multimediális DVD-ROM, Virtuális téralkotás: Macrobite Bt. Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium – Phare, „Összetartó társadalom megteremtése” program, Budapest, 2006, http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_romak.php

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Átfogóan ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogi szabályozást, az etikai normákat.

b) képességei

- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Gonda László egyetemi docens, PhD**A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):**

Lovász Márton református lelkipásztor, óraadó tanár

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Romológia Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K070, K071 Tantárgy neve: Hymnológia [1, 2] Tantárgy neve angolul: Hymnology [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: Hymnológia [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja:

Ismerje meg a hallgató a bibliai kor és a keresztyén egyházi éneklés történetét, műfajait, a különböző énekeskönyvek történetét és tartalmát, különös tekintettel a református egyházi éneklés szempontjaira.

A tantárgy tartalma:

Hymnológia [1]:

- A hymnológia fogalma, feladata munkaágai.
- A Szentírás tanítása az éneklésről.
- A liturgikus éneklés az ősegyházban, a középkorban és a reformáció kezdetén.
- Reformátorok tanítása az egyházi énekről és a zenéről.
- A hazai reformáció énekes hagyományai.
- Huszár Gál énekeskönyvei, Szenczi Molnár Albert.
- Maróthi György munkássága és a kollégiumi éneklés.

Hymnológia [2]:

- Református éneklés a XVIII. században.
- A XIX századi reformok.
- A XX. század kegyességi énekeskönyvei.
- A két világháború közötti énekeskönyvek.
- Árokháty Béla munkássága. Gárdonyi Zoltán és Csomasz Tóth Kálmán munkássága.
- Az új, 2021-ben kiadott *Református Énekeskönyv* szerkesztési alapelveinek és énekeinek megismerése.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A vizsgán a hallgató egy tételt húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15-30 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató a tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgytematika rögzíti.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

CSOMASZ TÓTH K.: *Dicsérvételek az Urat*, a Magyarországi Református Egyház Kálvin Kiadója, Budapest, 1995, ISBN 963-300-609-0

DRASKÓCZY L.: *Himnológia* (Jegyzet), Pápai Református Teológiai Akadémia, Pápa, 2001
ECSEDI Zs. (szerk.): *Énekkincstár. Evangélikus énekeink kézikönyve*, Luther Kiadó, Budapest, 2017, ISBN 978-963-380-119-2

Ajánlott irodalom:

DOBSZAY L.: *A magyar népének I.*, Veszprémi Egyetem, Veszprém, 1995, ISBN 963-733-238-3

Egyházzenei vezérfonal I. Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1969 [ISBN nélkül]

KOVÁCS K.: Több mint új ének. Gondolatok az új Református Énekeskönyv kapcsán, in: *Igazság és Élet* 16 (2022/1), 163–168.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G020, G021 Tantárgy neve: Liturgika [1, 2] Tantárgy neve angolul: Liturgics [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea. és óraszám: 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: B031-A Bibliaismeret [2]; G031-A Felekezetismeret [1]; R010-A Hitvallásismeret [1] [2]: Liturgika [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A hallgató ismerje meg a református keresztyén istentisztelet történetét, célját, annak alkotó elemeit és rendjét. Tematika: <i>Elvi rész:</i> az istentisztelet bibliai alapjai, teológiája és tartalmi vonatkozásai. <i>Történeti rész:</i> Jézus és az ősegyház istentisztelete, a liturgia fejlődése a VI. századig, nyugati és keleti rítuskörök, római liturgia a középkorban, a tridenti zsinat hatása, a reformáció liturgiai fordulata, és a magyar református liturgiátörténet áttekintése. <i>Elemi rész:</i> a liturgia elemei és részei, az istentisztelet szerkezete és alkotó elemei. <i>Gyakorlati rész:</i> homíliás, sákramentumos és szimbolikus istentiszteletek.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.</i> A vizsgázó a szemeszter elején ismertetett tételsorból a külön cédulákon nevesített tételekből egyet húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet átlagos időtartama 15 perc. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

CZEGLÉDY S.: *Liturgia*, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 1996, ISBN 978-615-5523-61-8

PÁSZTOR J.: *Liturgia*, Calvin János Teológiai Akadémia, Komarno, 2002, ISBN: 80-968727-1-0

KÁDÁR F.: *Liturgia*, SRTA – Hernád Kiadó, Sárospatak, 2013, ISBN: 978-963-880-296-5

HAFENSCHER K.: *A keresztyén istentisztelet*, Magyar Egyházzenei Társaság – Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Budapest, 1999

BARTHA T.: *Istentiszteleti rendtartások, 1931*, Magyarországi Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, Budapest, 1985, ISBN: 963-300-191-9

Ajánlott irodalom: —

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a liturgia tudományának történetét, meghatározó területeit, irányvonalait, elméletét.
- Rendszerben látja a liturgia tudományának elméleti kapcsolódásait a teológia más tudományterületeihez (bibliai tudományok, rendszeres teológiai tudományok, történeti tudományok).

b) képességei

- A liturgia tudományának elméleti meghatározásait és elvárásait képes analizálni, rendszerezni, és a gyakorlati eljárásokban alkalmazni.
- Az istentisztelet elemeit képes analizálni.
- Képes az egyházi év legkülönbözőbb alkalmaira megfelelő istentiszteleti rendet összeállítani, készíteni (Ürnap, ünnepek, kazuáliák).

c) attitűdje

- Érett szakmai identitással rendelkezik, és hitelesen közvetíti a lelkipásztorkodás összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Hivatása megélésében reflektív lelkipásztori személyiség.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan és felelősen tervezi és végzi igeszolgálati tevékenységét.
- Kialakított szakmai véleményét önállóan képviseli, környezete visszajelzéseit megfelelően építi be szolgálatába.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kis Klára egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): ---

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Gyakorlati Teológiai Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G040, G041, G042, G043 Tantárgy neve: Egyházi ének [1, 2, 3, 4] Tantárgy neve angolul: Church Hymns [1, 2, 3, 4]	Kreditértéke: 1, 1, 1, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea., ea., ea. és óraszám: 30, 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: az elméleti ismeretek azonnali gyakorlatba-ültetése csoportos munka révén.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium, kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): [1]: — [2]: G040 Egyházi ének [1] [3]: G041 Egyházi ének [2] [4]: G042 Egyházi ének [3]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja:

Lelkipásztorok és kántorok fölkészítése a gyülekezeti éneklés irányítására. Nevezetesen arra, hogy

- a lelkipásztor képes legyen a kántor segítségével jól, a kántor segítségével nélkül elfogadhatóan vezetni a gyülekezet éneklését;
- a kántor a megfelelő ismeretek birtokában közvetlenül vagy közvetetten hatékony segítője és munkatársa legyen a lelkipásztornak vagy a hitoktatónak.

A tantárgy tartalma:

1. Az éneklés helye és szerepe a liturgiában
2. A gyülekezeti Énekeskönyv tematikus szerkezete
3. A gyülekezeti Énekeskönyv dallamainak típusai, műfajai (középkori ének, genfi zsoltár, korál, régi magyar ének, angolszász himnusz stb.)
4. Gyülekezeti énekeink himnológiai, egyháztörténeti háttére, ünnepkörökhöz, illetve néphagyományhoz való kapcsolódása
5. Gyülekezeti énekeink megjelenése az egyházi műzene történetében.
6. A dallamok stílusos megszólaltatása; a közös éneklés irányítása
7. A gyülekezeti Énekeskönyv énekeinek elsajátítása

Tananyag (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

Egyházi ének [1]: [20 dallam fejből, 28 kottából]

23, 25, 32, 65, 66, 84, 119, 130; 157, 158, 201, 222, 225, 230, 371, 375, 401, 501, 720, 741;

1, 12, 27, 55, 77, 92, 103, 121, 137; 184, 194, 204, 298, 381, 414, 417, 449, 475, 581, 584, 590, 601, 602, 603, 691, 713, 721, 756.

Egyházi ének [2]: [20 dallam fejből, 28 kottából]

5, 8, 24, 74, 81, 105, 128, 138; 165, 168, 211, 227, 292, 332, 493, 531, 541, 545, 561, 718;

14, 30, 97, 100, 107, 114, 134, 135, 141; 160, 205, 207, 228, 262, 267, 284, 476, 494, 497, 543, 548, 621, 711, 715, 719, 726, 742, 821.

Egyházi ének [3]: [20 dallam fejből, 28 kottából]

6, 42, 46, 68, 80, 90, 96, 136, 150; 173, 196, 224, 374, 390, 412, 462, 465, 474, 658, 772;

9, 19, 33, 99, 101, 102, 125; 163, 167, 178, 186, 192, 221, 261, 268, 281, 313, 403, 434, 444, 456, 567, 612, 698, 744, 761, 768, 797.

Egyházi ének [4]: [20 dallam fejből, 27 kottából]

3, 26, 35, 47, 51, 89, 91, 133; 170, 223, 238, 453, 481, 485, 491, 591, 723, 758, 773, 824;

10, 22, 28, 34, 40, 50, 104, 148; 154, 202, 234, 249, 251, 266, 269, 289, 291, 469, 490, 508, 513, 542, 581, 604, 608, 624, 796.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban:

A vizsga egy „A” és egy „B” részből áll; az „A” részt a könyv nélkül fölidézendő, a „B” részt a könyvből éneklendő dallamok eléneklése alkotja. A dallamokat a vizsgázónak fennakadás nélkül egyedül kell megszólaltatnia. A két felelet együttes átlagos időtartama 15-20 perc.

Tételhúzás nincsen; az énekeket a vizsgáztató választja ki, de az „A” dallamai közül egyet, a „B” dallamai közül hármat a vizsgázó jelölhet meg.

Aki nem tud (vagy úgy gondolja, hogy nem tud) énekelni, annak könyv nélkül és hibátlanul kell elmondani 6 „A” dallam első és egy további strófájának, továbbá 10 „B” dallam első strófájának szövegét. Ez esetben mindegyik éneket a vizsgáztató választja ki. A szövegmondásos vizsgával elérhető legjobb osztályzat a 4 (jó).

Értékelés:

Az „A” dallamok éneklését a vizsgáztató 1-10, a „B” dallamokét 1-5 ponttal minősíti. Az összegyűjthető összpontszám így 110; szövegmondás esetén ennek 90%-a.

A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrészét legalább elégséges szinten teljesítette. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok figyelembe vételével történik.

Az adott félév vizsgaanyagát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Református Énekeskönyv, Magyarországi Református Egyház, Kálvin János Kiadója, Budapest, 2021 [vagy későbbi kiadás], ISBN: 978-963-558-467-3

CSOMASZ TÓTH K.: *Dicsérvételek az Urat*, a Magyarországi Református Egyház Kálvin Kiadója, Budapest, 1995, ISBN 963-300-609-0

BERKESI S. (szerk.): *Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyv*, MRETZS és MRE Kálvin Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 978-963-558-035-4

Ajánlott irodalom:

BERKESI S.: *Te néked zengek éneket*, Országos Református Tanáregyesület, Debrecen, 1994, ISBN: 963-044-303-1

CSOMASZ TÓTH K.: *A református gyülekezeti éneklés*, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest, 1950 [ISBN nélkül]

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje (hozzáállása)

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végig-gondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgyfelelős: Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: G045, G046 Tantárgy neve: Gyermek- és ifjúsági énekek [1, 2] Tantárgy neve angolul: Children's and youth Songs [1, 2]	Kreditértéke: 1, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: gyak., gyak. és óraszám: 15, 15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati, gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: G041 Egyházi ének [2] [2]: G045 Gyermek- és ifjúsági énekek [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja:

Hitoktatók és kántorok fölkészítése a gyülekezeti vagy iskolai hittan csoportokban tanítandó énekek kiválasztására és az énektanítás feladataira.

A tantárgy tartalma:

1. Az ifjúsági énekek alaptípusai (lehetséges besorolási szempontok: dallamforrás, szövegforrás, technikai nehézség, témaválasztás)
2. Az ifjúsági énekek helye a gyülekezeti és iskolai nevelésben
3. Zenei, irodalmi és pedagógiai szempontok, amelyek alapján érdemes megválogatni a korosztálynak szánt énekeket
4. A közösségi énektanítás technikája, alapvető feltételei, módszerei

Tananyag:

Gyermek- és ifjúsági énekek [1]: 42 dallam fejből, 37 kottából

A *Vígan énekelj az Úrnak* című gyűjteményből (a vastag betűvel írt énekek minden versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

2, 5, 9, 11, 22, 23, 24, 30, 31, 34, 35, 40, 42, 57, 64, 70, 74;

1, 3, 6, 8, 10, 12, 18, 25, 26, 29, 32, 41, 65, 66, 71, 73, 75, 77, 80, 81, 85, 90, 94.

A *Református hittanos énekgyűjtemény – Általános iskola 1-8. osztály* című gyűjteményből (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):

○ osztály: **2, 4, 5, 7, 8, 10, 14, 15, 16;** 1, 9, 18.

○ osztály: **1, 7, 8, 11, 12;** 13, 14, 15, 16.

○ osztály: **2, 9, 11, 14, 19;** 5, 8, 18, 20.

○ osztály: 1, 4, 5, 11, 12, 13; 2, 3, 8. Gyermek- és ifjúsági énekek [2]: 30 dallam fejből, 30 kottából A <i>Református hittanos énekgyűjtemény – Általános iskola 1-8. osztály</i> című gyűjteményből (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni): ○ 5. osztály: 8, 10, 12, 13, 15; 6, 11, 14, 18, 19. ○ 6. osztály: 8, 11, 15, 17, 19, 20; 1, 4, 5, 6, 9, 12, 14. ○ 7. osztály: 2, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 16, 18; 1, 8, 9, 11, 13, 19. ○ 8. osztály: 1, 16; 5, 10, 12. Berkesi Sándor (szerk.): <i>Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyvből</i> (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni): 42, 76, 82, 83, 105, 195, 249, 291; 58, 113, 117, 153, 210, 211, 253, 260, 294.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szóbeli feleletek a szorgalmi időszakban:</i> A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás. A hallgatók a szorgalmi időszakban a félév elején kijelölt énekeket három részletben, három különböző alkalommal mondják fel, figyelve a pontos, kifejező, hibátlan énekes megszólaltatásra. Az egyes részjegyek javítására van lehetőség. Gyakorlati jegyüket a szorgalmi időszak utolsó hetében, a félév során kapott részjegyek átlaga alapján kapják.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: BERKESI S. (szerk.): <i>Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyv</i>, MRETZS és MRE Kálvin Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 978-963-558-035-4 KARÁCSONYI-KIS LÁSZLÓNÉ – SZÁSZI ANDREA (szerk.): <i>Vígan énekelj az Úrnak!</i>, Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2022, ISBN: 978-615-5446-75-7 KARÁCSONYI-KIS LÁSZLÓNÉ (szerk.): <i>Jézust áldja énekünk – Gyermekénekek óvodásoknak</i>, Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2003, ISMN M-801650-02-3 <i>Református Énekeskönyv</i>, Magyarországi Református Egyház, Kálvin János Kiadója, Budapest, 2021 [vagy későbbi kiadás], ISBN: 978-963-558-467-3 <i>Református hittanos énekgyűjtemény – Általános iskola 1-8. osztály</i>, Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2024, ISBN 978-615-5388-13-2
Ajánlott irodalom: BÓDISS T. (szerk.): <i>Adjatok hálát az Istennek! Kórusművek, énekefeldolgozások. (Az Úrnak zengjen az ének énekeskönyv alapján)</i>, MRETZS és Kálvin Kiadó, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-558-143-6 HAMAR I. – BERKESI G. – DRASKÓCZY L. – HARGITA P. (szerk.): <i>Dicsérvételek az Urat</i>, Református Egyházzenei Munkaközössége, Budapest, 1996, ISBN: 963-300-276-1
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje (hozzaállása)

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Szabóné Fodor Adrienne, tanársegéd

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): ---

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K060, K061 Tantárgy neve: Gyülekezeti és iskolai énektanítás [1, 2] Tantárgy neve angolul: Music Education at Church and School [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea./gyak, gyak. és óraszám: 15/15, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, zárótanítás Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: rendszeres konzultáció	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: K012 Ének tantárgypedagógia [1] [2]: K060 Gyülekezeti és iskolai énektanítás [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A kántor szakos hallgatók elméleti és gyakorlati fölkészítése a gyülekezeti és iskolai keretek között végzendő énektanításra. Tematika: A Református Énekeskönyv tematikus szerkezete; a Református Énekeskönyv dallamai. ○ A dallamok típusai, műfajai (középkori ének, genfi zsoltár, lutheránus korál, régi magyar ének, angolszász himnusz stb.). ○ A dallamok himnológiai, egyháztörténeti háttere és az ünnepkörökhöz való kapcsolódása. ○ Az énekoktatás / dallamtanítás általános technikai feladatai, módszerei; a módszerek igazítása a tanítandó csoportok életkori sajátosságaihoz (7. és 9. iskolai osztály / hittanos csoportok / konfirmációs előkészítő / felnőtt gyülekezet). ○ Az egyházi énekek tanításának céljai, rövid és hosszú távú feladatai; dallamok, szövegek kiválasztása az istentisztelet, a bibliaóra, az ünnepkör vagy az iskolai program igényeinek figyelembe vételével. Tananyag: A Református Énekeskönyv, valamint különféle ifjúsági dallamgyűjtemények énekei a gyakorlat helyszínéül szolgáló iskola megszabott énekkrendje és a gyakorlatvezető tanár választása szerint. Számonkérési és értékelési rendszer:

Gyülekezeti és iskolai énektanítás [1]: Gyakorlati jegy

A gyakorlati jegy megállapításában a hallgató teljesítménye értékelésének szempontjai:

- a meglátogatott és a megtartott tanórákon fölmerülő kérdések megválaszolásának, illetve a feladatok elvégzésének rendszeres, azonnali minősítése;
- a tanórákon kiadott, otthon-elvégzendő feladatok rendszeres számonkérése, ellenőrzése.

Gyülekezeti és iskolai énektanítás [2]: Zárótanítás

A zárótanítás érdemjegyének megállapításában a hallgató teljesítményértékelésének szempontjai:

- a zárótanításra való felkészülés színvonala – szakirodalmi háttere, az óraterv megvalósításának igényessége, színvonalas, szakszerű teljesítése, hatékonysága,
- a pedagógus személyiségjegyeinek vizsgálata – a kommunikáció hatékonysága, emberközpontúsága, pozitív kisugárzása, a tanulók motiválásának hatékonysága, az óra hangulata.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Református Énekeskönyv, Magyarországi Református Egyház, Kálvin János Kiadója, Budapest, 2021 [vagy későbbi kiadás], ISBN: 9789635584697

CSOMASZ TÓTH K.: *Dicsérvétek az Urat*, RZSI Sajtóosztálya, Budapest, 1971, ISBN: 9633006090

BERKESI S. (szerk.): *Az Úrnak zengjen az ének. Ifjúsági énekeskönyv*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2007, ISBN: 978-963-558-035-4

Ajánlott irodalom:

BERKESI S.: „*Te néked zengek éneket*”, ORTE, Debrecen, 1994, ISBN: 963-044-303-1

HARGITA P. (szerk.): *Dicsérvétek az Urat*, Református Egyházzenészek Munkaközössége (ReZeM), Budapest, 1996, ISBN: 963-300-276-1

DRASKÓCZY B. (szerk.): *Jézushoz jöjjetek*, ReZeM, Budapest, 1993 [ISBN nélkül]

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje (hozzáállása)

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Sárosi Dániel adjunktus, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Király Levente Zsolt óraadó

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K090, K091, K092 Tantárgy neve: Népelek, népzene [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Folk Songs and Folk Music [1, 2, 3]	Kreditértéke: 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea., ea./gyak. és óraszám: 30, 30, 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —, —, Tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok, részvétel cigánysághoz kapcsolódó eseményeken, cigánymisszióban szolgáló lelkészekkel hitoktatókkal találkozás, szakmai beszélgetés.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium, írásbeli vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —, —, Beszámoló, reflexiók készítése, beadása minden terepgyakorlatról, tanulmányi kirándulásról, eseményen részvételről, házi dolgozat, kiselőadás készítése, zárthelyi dolgozatok	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%, 25 kredit%, 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K090 Népelek, népzene [1] [3]: K091 Népelek, népzene [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél:

A hallgató szerezzen átfogó ismereteket a magyar népzene mint zenei anyanyelv tipikus műfajairól, stílusairól, stílusrétegeiről, a dialektusterületek sajátosságairól. A népzene rendszerezésméletről, a feldolgozás elveiről, módszereiről, életmódjáról és helyéről a társadalomban. Szerezzen jártasságot az előadásmódban, az évköri és életkorhoz kötődő szokások rendszerében, a közösségi életmód és kultúra összefüggéseiben. Adjon lehetőséget a magyarországi népelek történetének vázlatos ismeretére, a legfontosabb történeti forrásoknak, és európai háttérüknek ismeretére, kapcsolatot találva más felekezetek énekeskönyvi énekeivel. Készítsen fel a népelekek hangnemének, ritmikájának és versszak-képletének elemzésére, szövegeinek megértésére, magyarázatára, liturgikus alkalmazására, tárja fel a népelek és az élő hagyomány kapcsolatát, folyamatos jelenlétét az elérhető hagyományanyag népzenei hangzó forrásainak ismeretével. Vezesse be a hallgatókat a cigány zene- és tánc kultúra történetébe, múltjába és jelenébe, tematizálja a cigányzenét mint szolgáltatott zenét, illetve mint az etnikus kultúra részét, és mutassa be a zenei szolgálat meglévő és lehetséges formáit a keresztyén cigány közösségekben.

Tematika:*Népelek, népzene [1]:*

- *A zenei anyanyelv megismerése:* néprajzi csoportok, dialektusok, néprajzi tájak jellemzői.
- *A népművészet, népszokások, paraszti életmód megismerése:* népszokások ismerete az évkör, emberi életfordulók szerint. A szellemi és tárgyi kultúráján, díszítőművészetnek jelrendszerén, mese-, monda- és hiedelemvilágán keresztül.
- *Betekintés a népzenei ismeretek alapjaiba:* a népdalelemzés szabályainak ismerete, alkalmazása, a népzene kutatás története, jelentős gyűjtemények ismerete. A népdalrendszerezés elméletének és gyakorlatának ismerete a főcsoportok jellegzetességeivel, a főbb stílusrétegek ismerete.

Népelek, népzene [2]:

- *Népelek stílustörténet:* A népelek fogalma, legfontosabb történeti források. A mai énekeskönyvek keletkezésének körülményei. A strófás népelek kialakulása a középkorban. Gregorián eredetű és középkori kanciókból lett népelek. A reformáció korának népelei, a lutheri korál és a genfi zsoltár. Az ellenreformáció korának népelei, népelek a 18-20. században.
- *A népelek istentiszteleti alkalmazása:* Helye a liturgiában, használata az istentiszteleten, vonatkozó egyházi rendelkezések ismerete. Az énekek összeállításának szempontjai. *Népelek népzenei felvételeken:* a különböző felvételek összehasonlítása, a stílusos éneklésmód elsajátítása.

Népelek, népzene [3]:

- *A cigányzene hatása a műzenére* (Brahms, Schubert, Liszt, Erkel), *a népzene* (Rákóczi induló), valamint *a magyar nótára*.
- Híres cigányzenészek, a cigányzenész mint a nemzeti zene hordozója.
- A verbunkos zene, a Liszt-vita és következményei.
- A cigány tánc fő jellemzői, formái.
- Az etnikus zene-és tánc 20-21. századi új formái a hagyományos és populáris műfajokban.

Számonkérési és értékelési rendszer:*Népelek, népzene [1, 2]:*

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban, zárthelyi dolgozatok a szorgalmi időszakban.

A számonkérés első lépéseként a hallgatók a szorgalmi időszakban négy zárthelyi dolgozatot írnak. A zárthelyi dolgozatok időpontjának és a számon kért tananyag kijelölése a félév elején történik. A dolgozat írásának időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. Az elégtelen zárthelyi dolgozatokat a félév során legfeljebb egyszer meg lehet kísérelni, kijavítani. Ha a javítás sikertelen, akkor a hallgató a félévet nem teljesítette, szóbeli vizsgára nem állhat. Amennyiben a hallgató a zárthelyi dolgozatokat legalább elégségesre teljesíti, vagy elégtelen osztályzatát a szorgalmi időszakban sikeresen javítja, a vizsgaidőszakban szóbeli kollokviumra jelentkezhet.

A szóbeli vizsga kiadott tételsor alapján történik, melyet az aktuális félév tárgyatematikája rögzít. A vizsga egy A és egy B tételből áll, melyet a hallgató közös/két külön cédulán húz. A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A

vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az A, mind pedig a B tételt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

A félévi osztályzatot a zárthelyi dolgozatok összesített átlagának és a félévet lezáró kollokvium érdemjegyének átlaga adja. A zárthelyi dolgozatok átlagjegyébe minden megírt dolgozat osztályzata beleszámít.

Amennyiben a zárthelyi dolgozatok átlaga 4,51 feletti, a hallgató megajánlott „jeles” (5) gyakorlati jegyet kaphat, így mentesülhet a szóbeli vizsga alól. A 4,0–4,5 közötti dolgozatátlagra a hallgató „jó” (4) megajánlott jegyet kap, amennyiben elfogadja, mentesül a szóbeli kollokvium alól. A 3,51–4,0 közötti dolgozat-átlaggal rendelkező hallgatók könnyített tételsor alapján felelhetnek a kollokviumon.

Népének, népzene [3]: Beadandók a szorgalmi időszakban, írásbeli vizsga

A szorgalmi időszakban a hallgatók a félév során teljesített terepgyakorlatokról, tanulmányi kirándulásokról rövid írásbeli beszámolót készítenek, melyben a tapasztalataikra reflektálnak, illetve az oktató által kijelölt témában kiselőadást készítenek és adnak elő az oktató által kijelölt témákban, formai követelmények szerint és határidőre. Ezek teljesítése a félév teljesítésének és az írásbeli vizsgára állásnak minimálkövetelménye, értékelése a félév osztályzatába nem számít bele.

A hallgatók a szorgalmi időszak végén írásban vizsgáznak az oktató által a félév elején kijelölt szakirodalomból. A dolgozat írásának időtartama 45 perc. A kitöltendő feladatsor rövidebb és hosszabb, kifejtős válaszokat igénylő kérdésekből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

K090, K091

Kötelező irodalom:

VARGYAS L.: *A magyarság népzeneje*, Planétás Kiadó, Budapest, 2002, PAKSA K. (szerk.), ISBN: 963-901-494-X

TÁTRAI ZS. – KARÁCSONY MOLNÁR E.: *Jeles napok, ünnepi szokások, Jelenlévő múlt*, Planétás Kiadó, Budapest, 1997, ISBN: 963-901-405-2

DOBSZAY L.: *A magyar népének I.*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2006

PAPP A. (szerk.): *A magyar népének II. I/A Gregorián eredetű népelemek*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2013

PAPP A. (szerk.): *A magyar népelemek II. A 16. század magyar eredetű népelemei*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2013

PAPP A. (szerk.): *A magyar népelemek II. 3/B Korálok*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2013

Ajánlott irodalom:

PAKSA K. (szerk.): *Karácsony, húsvét, pünkösd a zenei hagyományban*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 978-963-058-168-4

BÁLINT S.: *Karácsony, húsvét, pünkösd*, Szent István Társulat, Budapest, 1976, ISBN: 963-360-044-8/1

PAKSA K.: *Magyar népzene-történet*, Balassi Kiadó, Budapest, 1999, ISBN: 963-506-280-X

K092

Kötelező irodalom:

KOVALCSIK K.: *A cigány zenekultúra tegnap és ma*, in.: KOVALCSIK K. (szerk.): (Csongor Anna és Bódi Zsuzsanna közreműködésével): *Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből, Tanítók Kiskönyvtára 9.*, ELTE-IFA-OM, Budapest, 2002, (441-470), ISBN: 963-832-325-6

MARTIN GY.: *A cigányság tánc-kultúrája*, in.: SZEGŐ L. (szerk.): *Cigányok, honnét jöttek merre tartanak?*, Kozmosz Könyvek, Budapest, 1983, (221), ISBN: 963-211-466-3

SÁROSI B.: *Cigányzene...* Gondolat Kiadó, Budapest, 1971

SZABÓNÉ KÁRMÁN J.: *Szokás és hitvilág*, in.: PATKÁS R. – BAKAY P. (szerk.): *Kézikönyv a cigányok közti szolgálathoz, Cigánymissziós Módszertani Füzetek II.*, Cigány Módszertani és Kutató Központ, Békés, 2016, (53–59), ISBN: 978-615-80116-2-4

Ajánlott irodalom:

BALÁZS G.: *A nagyecsed oláh cigányok tánc-hagyományai*, in.: BÓDI Zs. (szerk.): *Cigány Néprajzi Tanulmányok 3.*, Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 1995, ISBN: 963-7929-73-8

GEOFFREY, B.: *El Sistema, Orchestrating Venezuela's Youth*, Oxford University Press, Oxford, 2014, https://www.amazon.com/El-Sistema-Orchestrating-Venezuelas-Youth/dp/0199341559?ie=UTF8&*Version*=1&*entries*=0#reader_B00QV9E LDG

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kiss Csaba Márton főiskolai docens, DLA

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd, Juhász Erika óraadó

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K012, K013 Tantárgy neve: Ének tantárgypedagógia [1, 2] Tantárgy neve angolul: Methodology of Singing [1, 2]	Kreditértéke: 1, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea./gyak., ea./gyak. és óraszám: 15/15, 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: hallgatói mikrotanítások.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: óravázlatok készítése.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K012 Ének tantárgypedagógia [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy célja ○ a hallgatók felkészítése az ének-zenei nevelés feladatainak tudatos és szakszerű ellátására; ○ a metodikai, didaktikai, hospitálási és tanítási feladatok egységében láttatni a pedagógiai munka összefüggéseit; ○ a zenei oktatás-nevelés történetén keresztül a különböző zenepedagógiai módszerek megismerése, alkalmazásának lehetőségei zenei nevelésünk különböző szinterein a zenei ismeretek és a speciális kompetenciák elmélyítésére. Tematika: <i>Ének tantárgypedagógia [1]:</i> ○ A társadalom és a művészet, a zeneművészet kapcsolata; kultúra, hagyomány, zenei ízlés, zenei nevelés; az élő zene és a hanghordozók zenei hatásrendszere. ○ Kodály Zoltán zenepedagógiai koncepciója; a zenepedagógia oktatási szintjei és intézményrendszere. ○ A művészeti nevelés szerepe a személyiség fejlesztésében. ○ Zenei adottság, képesség, figyelem, reprodukzív képzelet, emlékezet, érzelmi intelligencia, transzferhatások – a zenei oktatásban rejlő pedagógiai és pszichológiai lehetőségek gazdagabb alkalmazási módjai. ○ Az éneklés helyes szokásainak kialakítása és fejlesztése. ○ A daltanítás módozatai, ismétlés, gyakorlás.

Ének tantárgypedagógia [2]:

- A zenei tanítás folyamatainak megtervezése, óravázlatok készítése.
- Differenciált zenei nevelés alkalmazása a sajátos nevelési igényű, vagy hátrányos helyzetben élők és a különböző korosztályok vonatkozásában.
- A zene mint élményforrás: éneklés, hangszerjáték, befogadó zenehallgatás.
- Az élménypedagógia és a koncertpedagógia helye a zenei nevelés értékközvetítő folyamatában.
- Zenei tehetség és tehetséggondozás.
- Zenei műsorok összeállítása, szervezése, betanítása, levezetése.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Egyénileg kidolgozott óravázlat ismertetése és szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban.

A vizsga két részből áll: a vizsgázó tételt húz, továbbá bemutatja az otthon előre kidolgozott óravázlataiból azt, amit az oktató a vizsga keretében kiválaszt. A kidolgozandó óravázlatok számát és témáját az oktató a szorgalmi időszak első két hetében jelöli ki.

A felelet előtt a felkészülésre legalább 15, legfeljebb 30 perc áll rendelkezésre. A felelet és az óravázlat bemutatásának együttes átlagos időtartama 30 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind a két részt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására, illetve újabb óravázlat bemutatására van lehetőség. Póttétel húzása vagy újabb óravázlat bemutatásának kötelezettsége esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik.

Az adott félév tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

VAS B. (szerk.): *Zenepedagógia tankönyv*, Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar Zeneművészeti Intézet, 2015, ISBN: 978-963-642-776-4
https://www.art.pte.hu/sites/www.art.pte.hu/files/files/menus/dokument/tudomany/innovacio/zmi/zenepedagogia_vegleges.pdf

KODÁLY Z.: *Visszatekintés I–III.*, Zeneműkiadó, Budapest, 1974, ISBN: 963-330-045-7

ECSEDI Zs. (szerk.): *Énekkincstár. Evangélikus énekeink kézikönyve*, Luther Kiadó, Budapest, 2017, ISBN: 978-963-380-119-2

Ajánlott irodalom:

KELEMEN J.: *Ének-zene tantárgy-pedagógia*, Líceum Kiadó, Eger, 2019, ISBN: 978-615-5621-66-6 <https://publikacio.uni-eszterhazy.hu/5286/>

VAS B. (szerk.): *Zenepszichológia tankönyv*, Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar Zeneművészeti Intézet, 2015, ISBN: 978-963-642-777-1
https://www.art.pte.hu/sites/www.art.pte.hu/files/files/menus/dokument/tudomany/innovacio/zmi/zenepszichologia_vegleges_20151006.pdf

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K120, K121, K122, K123 Tantárgy neve: Szolfézs és zeneelmélet [1, 2, 3, 4] Tantárgy neve angolul: Solfeggio and Music Theory [1, 2, 3, 4]	Kreditértéke: 2, 2, 2, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, kollokvium, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3., 4.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K120 Szolfézs és zeneelmélet [1] [3]: K121 Szolfézs és zeneelmélet [2] [4]: K122 Szolfézs és zeneelmélet [3]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: Az alábbi jártasságok kialakítása, elmélyítése, megerősítése: ○ zenei írás és olvasás; ○ megalapozott és fejlesztésre alkalmas zenei képességek, készségek: megosztott figyelem; többszólamú zene megszólaltatása, szólamainak követése, zenei folyamatainak felfogása; ○ zenei alapműveltség; ○ a zene kifejezőeszközeinek és jelrendszerének ismerete és alkalmazása; ○ stílusismeret; ○ tájékozódási képesség a zenetörténet különböző stíluskorszakaiban; ○ a zeneművek harmóniai és formai jellegzetességeinek vizsgálata, a különböző stílusjegyek megismerése és bizonyos zenei törvényszerűségek feltárása alapján; ○ a zenei gondolkifejtés alapvető szabályainak fölfedezése és megismerése; ○ fölkészítés az ismeretek további önálló bővítésére, elsajátítására és alkalmazására. Tematika: ○ a zenei 'abc', a zenei írás-olvasás relatív rendszere (szolmizáció) és abszolút rendszere (abc-s elnevezések); ○ a dallamok alkotó elemei, alaplépések, hangközök; tiszta prím, kvart, kvint és oktáv, kis és nagy szekund, kis és nagy terc; kis és nagy szext, kis és nagy szeptim; bővített és szűkített hangközök;

- a ritmus alkotó elemei, alapvető ritmus-szerkezetek, ritmusképletek; egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod, pontozás, nyújtott és éles ritmus, kis éles és kis nyújtott ritmus, nyolcadpárok, szinkópa, triola, szünetek, mérőütés; ütemmutató (metrum), kétnegyedes és négynegyedes ütem; háromnegyedes ütem, nyolcad alapú metrumok, 2/2, alla breve, egyéb ütemfajták, felütés;
- hangsorok, (félhang nélküli) pentatónia, diatónia;
- a pentatónia építőelemei, biton, triton, trichord, tetraton;
- a diatónia elemei, lá- és dó-pentachord, lá- és dó-hexachord; hétfokúság, teljes diatónia;
- módosított hangok, fölemelés, leszállítás, föloldás;
- hármashangzatok; dúr- és moll-hármasok alaphelyzetben és fordításokban, szűkített és bővített hármas;
- a négyeshangzat fogalma; a domináns szeptim akkord és fordításai;
- dúr és moll hangsorok, a hangnem fogalma; az előjegyzés fogalma, szerepe;
- modális hangsorok; dór, fríg, mixolid; ión és eol (líd, lokriszi);
- összhangzattani alapok, akkordok, akkordfűzés, funkciók, egyszerű kíséret; tonikai, domináns és szubdomináns funkció, énekkísérek harmóniáinak fölépítése (basszus + három szólam: négyszólamú akkordfűzés egyszerű mintapéldák alapján); I-IV-V-I; I-VI-IV-V-I; I-I⁶-IV-V-I; I-IV-I⁶⁴-V-I; V. fokú átmenő szeptim, új szubdomináns funkciójú akkordok (II. fokú szext és kvintszext) megjelenése az egyszerű mintapéldák elszínezésével; énekkíséretben használatos zárlati akkordfűzések; álzárlat, mollbeli IV. fok;
- a moduláció fogalma; domináns moduláció (a váltódomináns megjelenése), szubdomináns moduláció (az I. fokú mellékdomináns megjelenése);
- a zenei formálás alapelemei; azonosság, különbözés, hasonlóság (ismétlődés, visszatérés / ellentét, / variáció);
- a fenti zenei alapelemek bemutatására alkalmas gyakorlatok, magyar gyermekjátékdalok, népdalok, illetve református énekeskönyvi énekek;
- a tanult ismeretek folyamatos alkalmazása (szolmizálás, lapról olvasás, elemzés a formai jegyek alapján, dallamleírás).

Számonkérési és értékelési rendszer:

Szolfézs és zeneelmélet [1, 2, 4]: Gyakorlati jegy

A hallgató teljesítményének értékelése gyakorlati jegy formájában történik, mely az alábbi szempontok alapján kerül megállapításra:

- a tanórákon előkerülő feladatok elvégzésének rendszeres, azonnali minősítése;
- a tanórákon kiadott, otthon-elvégzendő feladatok rendszeres számonkérése, ellenőrzése.

Szolfézs és zeneelmélet [3]: Vizsga a vizsgaidőszakban

A vizsga egy írásbeli (20%) és egy szóbeli (80%) részből áll. Az írásbeli rész feladatsora egyszerű dallam hallás utáni leírásából, illetve diktált hangközök és egyszerű hármashangzatok fölismeréséből és megnevezéséből áll, így az adott feladatok eltérő pontértéket érhetnek. A vizsgarész átlagos időtartama 10-12 perc. A szóbeli vizsgarész egyszerű, ismeretlen dallam első látásra történő elénekléséből és alapfokú formai elemzéséből (hangsor, hangkészlet, metrum megállapítása stb.), illetve ismert dallam utószolmizálásából áll. A vizsgarész átlagos időtartama 45-50 perc, a vizsga teljes időtartama a 60 percet nem haladhatja meg. A két vizsgarész értékelése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített százalékos kulcsok alapján történik. A félév osztályzatát a két vizsgarészre adott érdemjegy egyenlően súlyozott átlaga adja.

Az adott félév tananyagát és tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

KODÁLY Z.: *Bicinia hungarica I–III*, Zeneműkiadó, Budapest, 2000, ISMN: M080028056, M080028063, M080063361, ISBN: 9790080028056

BACH, J. S.: *396 négyyszólamú korálfeldolgozás*, Zeneműkiadó, Budapest, 1983, ISMN: M080121368, ISBN: 9790080121368

FRANK O.: *Hangzó zeneelmélet*, Rózsavölgyi és trs., Budapest, 2008, ISMN: 978-963-862-386-7

MOLNÁR A. (szerk.): *Klasszikus kánonok*, Zeneműkiadó, Budapest, 1968, ISMN: 2399981658095, ISBN: 9790080125816

Ajánlott irodalom:

BÁRDOS L.: *Hangzatgyakorló I–II*, Zeneműkiadó, Budapest, 1982, ISBN: 963-330-549-7.

A Nemzeti Tankönyvkiadó által az általános iskola felső osztályai számára kiadott énekzene tankönyvek szemelvényei; dallamok, hangszeres témák, kánonok, zeneműrészletek.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje (hozzáállása)

- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Kissné Mogyorósi Pálma óraadó

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék
--

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K150, K151, K152 Tantárgy neve: Zenetörténet [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: History of Music [1, 2, 3]	Kreditértéke: 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., ea., ea. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: zenehallgatás.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: zeneművek fölismerése.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K150 Zenetörténet [1] [3]: K151 Zenetörténet [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél: Megismerkedés a művészettörténet jelentős korszakaival, az egyes korok alapvető stílusjegyeivel, jelentős szerzőivel, műtípusaival és zeneműveivel; különös tekintettel azokra a művekre, melyek kapcsolatban állnak a Biblia szövegeivel és a gyülekezeti énekeskönyv énekeivel. A stílusos hangszerjáték és éneklés iránti igény kialakítása a különféle korszakok jellegzetes zeneműveinek meghallgatása, megismerése és egyszerű elemzése révén.

Tematika:

Az egyházi zene megjelenése, helye és súlya az egyes korszakok gyakorlatában illetve fejlődésében; az egymást követő zenetörténeti korok alapvető stílusjegyei, jelentős szerzői, műfajai, műtípusai, és zeneművei:

- a művelődéstörténet, ezen belül a zenetörténet kronológiája;
- ókori zenekultúrák; az Ószövetség korának héber/zsidó zenélési szokásai; az európai hangrendszer kialakulása a görög kultúrában;
- a gregorián dallamkincs és a korai kereszténység zenéje, a mise és a zsoltárszöveg énekei, műfajai; a zene lejegyzésének fejlődése, Arezzoi Guido és a menzurális hangjegyzés;
- a többszólamúság első korszaka, vezérműfajai és szerzői; Notre-Dame iskola, Ars Nova, organum, motetus, mise, Leoninus, Perotinus, Machaut;
- korai és érett reneszánsz, egyházi és világi zene; misetípusok, motetták, franko-flamand polifónia (Dufay, Ockeghem, Desprez), misék, motetták, madrigálok,

chansonok, francia és itáliai zene (Janequin, Palestrina, Lassus); az önálló hangszeres zene megjelenése és első műfajai, sonata, variációsorozat, fantázia; ○ a reformáció zenei hatásai, a lutheri és a kálvini zeneszemlélet; korálok, genfi zsoltárok és megjelenésük a műzenében (énekes és hangszeres dallam-földolgozások); ○ a hangszerek világa, hagyományos és modern rendszerezése; ○ barokk, ellenreformáció; egyházi és világi műfajok, hangszeres és énekes zene a római gyakorlatban; mise, motetta, opera, oratórium, sonata, fuga, concerto; Monteverdi, Carissimi, Purcell, Vivaldi; ○ a (német) protestáns egyházi gyakorlat; a nemzeti nyelvű egyházi zene fejlődése; Schütz, Pachelbel, Buxtehude, J. S. Bach és Händel; ○ bécsi klasszicizmus, világi és egyházi zene; szerkezetek, formák, új műfajok, a zenekar fejlődésének kezdete; Haydn, Mozart, Beethoven; ○ romantika, egyházi zene a római és a protestáns gyakorlatban; hagyományos műfajok új eszközökkel; Schubert, Berlioz, Liszt és Verdi, illetve Mendelssohn és Brahms; ○ egyházi zene a 20. században; Stravinsky, Kodály, Honegger, Poulenc, Britten; ○ kis mesterek a 20. század magyar egyházi zenéjében; Adám, Bárdos, Farkas, Gárdonyi [valamint a közelmúlt: Szokolay, Orbán, Vajda].
Számonkérési és értékelési rendszer: <i>Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban:</i> A vizsga egy „A” és egy „B” tételrészből áll: az „A” tételrész zenefelismerés, a „B” tételrész szóbeli felelet tételhúzás alapján. A zenefelismerés a fél éves tematika alapján kiadott zenehallgatási anyagból történik. A szóbeli felelet előtt a felkészülésre legalább 15 perc áll rendelkezésre. A két részvizsga együttes átlagos időtartama 25-30 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” tételrészt legalább elégséges szinten teljesítette. Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott fél év tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: KELEMEN I.: <i>A zene története 1750-ig</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998, ISBN: 963-18 8-927-0 KÖRBER T.: <i>Zeneirodalom I–II.</i>, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-16-4415-9 WILSON-DICKSON, A: <i>A kereszténység zenéje</i>, Gemini Budapest Kiadó, Budapest, 1994, ISBN: 963-816-810-2
Ajánlott irodalom: PALISCA, C. V.: <i>Barokk zene</i>, Zeneműkiadó, Budapest, 1976, ISBN: 963-330-126-2 PÉCSI G.: <i>Kulcs a muzsikához</i>, Tankönyvkiadó, Budapest, 1989, ISBN: 963-181-826-8 ARANY J.: <i>Zenetörténet. Egyszerűsített jegyzet</i>, forrás: DRHE – Repozitórium

KÁRPÁTI J. (szerk.): *Képes magyar zenetörténet* (Könyv és CD), Rózsavölgyi és Társa Kiadó, Budapest, ISBN: 9786155062025

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje (hozzáállása)

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD.

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K024, K025, K026 Tantárgy neve: Zeneirodalom [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Musical Literature [1, 2, 3]	Kreditértéke: 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea./gyak., ea./gyak., ea./gyak. és óraszám: 15/15, 15/15, 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: zenehallgatás.	
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium, kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: zeneművek fölismerése.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 10 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4., 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K024 Zeneirodalom [1] [3]: K025 Zeneirodalom [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása Cél: Megismerkedés a művészettörténet kiemelkedő zenedarabjainak műfaji szabályaival, keletkezési körülményeivel, szövegével – különös tekintettel azokra a művekre, melyek kapcsolatban állnak a Bibliával vagy a protestáns dallamkinccsel. Tematika: Az egymást követő zenetörténeti korok egyházzenei irodalmának legfontosabb zeneművei: ○ Palestrina: <i>Missa Papae Marcelli, Canticum canticorum</i> ○ Monteverdi: <i>Vespro della Beata Vergine Maria</i>; Schütz: <i>Weihnachtsgeschichte, Musikalische Exequien</i> ○ Purcell: <i>Hail, Bright Cecilia</i>, Bach: <i>Johannes-Passion, Matthäus-Passion, Hohe Messe in h-moll</i>; Händel: <i>Messiah; Salomon</i> ○ Haydn: <i>Die Jahreszeiten, Die Schöpfung</i>, Mozart: <i>Requiem</i>; ○ Liszt: <i>Christus</i>, Verdi: <i>Requiem, Quattro pezzi sacri</i>; Brahms: <i>Ein deutsches Requiem</i>; ○ Mendelssohn: <i>Elijah, Paulus</i> ○ Stravinsky: <i>Symphonie de psaumes</i>; Kodály: <i>Psalmus Hungaricus, Budavári Te Deum; Jézus és a kufárok</i>; Honegger: <i>Jeanne d'Arc au bucher, Le Roi David</i>; Britten: <i>War Requiem</i>.
Számonkérési és értékelési rendszer:

Szóbeli vizsga (kollokvium) a vizsgaidőszakban:

A vizsga egy „A” és egy „B” tételrészből áll: az „A” tételrész zenefelismerés, a „B” tételrész szóbeli felelet tételhúzás alapján. A zenefelismerés a fél éves tematika alapján kiadott zenehallgatási anyagból történik. A szóbeli felelet előtt a felkészülésre legalább 15 perc áll rendelkezésre. A két részvizsga együttes átlagos időtartama 25-30 perc. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az „A”, mind pedig a „B” részt legalább elégséges szinten teljesítette.

Póttétel húzására van lehetőség. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felkészülési idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok figyelembe vételével történik.

Az adott fél év tételsorát az aktuális tárgyatematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

VÁRNAI P.: *Oratóriumok könyve*, Zeneműkiadó, Budapest, 1983, ISBN: 963-330-469-5

KÖRBER T.: *Zeneirodalom I-II.*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-16-4415-9

PÉCSI G.: *Kulcs a muzsikához*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1989, ISBN: 963-181-826-8

Ajánlott irodalom:

MICHELS, U.: *Zene* (SH atlasz sorozat), Springer Hungarica, Budapest, 1994, ISBN: 963-7775-63-3

KROÓ GY. (szerk.): *A hét zeneműve – műelemzések*, Zeneműkiadó, Budapest, 1976–1988
Lásd továbbá: *A szóban forgó zeneművek partitúrái, zongorakivonatai.*

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

c) attitűdje (hozzáállása)

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K100, K101, K102, K103, K104, K105 Tantárgy neve: Orgona [1, 2, 3, 4, 5, 6] Tantárgy neve angolul: Organ [1, 2, 3, 4, 5, 6]	Kreditértéke: 2, 2, 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: ea., gyak., gyak., gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30, 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3., 4., 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K100 Orgona [1] [3]: K101 Orgona [2] [4]: K102 Orgona [3] [5]: K103 Orgona [4] [6]: K104 Orgona [5]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél, kialakítandó kompetenciák:

A hallgató képes legyen

- a Református Korálkönyv letételeinek alapján a gyülekezet énekének vezetésére, kíséretére;
- tudjon azokhoz megfelelő elő-, illetve utójátékokat játszani, s ezzel az adott korál hangnemét, tempóját megadni, stílushűen bevezetni, illetve lezárni;
- tudjon az istentisztelet liturgiájának különböző helyein megfelelő előadási darabokkal szolgálni (preludium, postludium, korálelőjáték, Úrvacsora alatti közjáték stb...)

Tematika:

- Az orgona manuáljáték alapjainak, módoszatainak elsajátítása gyakorlatokon, előadási darabokon keresztül (legato, tenuto, staccato játék, néma ujjváltás, egy kézben kétféle artikuláció stb.).
- Koráljáték manualiter, négy szólamban legato játékkal.
- A pedál alapjainak elsajátítása; a manuáljáték továbbfejlesztése, kéz és láb összejátéka, a kéz függetlenítése a pedáltól; két manuálon való játék, a trió-játék alapjainak elsajátítása.

○ A regisztrálás alapszabályainak megismerése. Korálok, dicséretes, zsoltárok pedállal való játéka, nehézségi fokok szerint válogatva. ○ A különböző darabok stílusbeli különbségeinek interpretálása helyes regisztrációval, játékmóddal, artikulációkkal. ○ A korálokhoz elő- és utójátékok kapcsolása az intonációs gyűjteményekből vagy saját ötlet alapján, megfelelő regisztrációkkal. ○ A koráljáték közben éneklés gyakorlása. ○ Koráljáték egyéb lehetőségeivel való ismerkedés (pl. kiemelt c.f. külön manuálon, Goudimel zsoltárok, „B” letétek használata; korál-blattolás a korálkönyv „A” letéteiből).
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén, ötjegyű osztályzással.</i> A tantárgy eredményes teljesítése folyamatos, óráról órára történő gyakorlást igényel. Az elvégzendő technikai gyakorlatok, énekkíséretes, orgonadarabok helyes egyéni gyakorlási módszereit az órákon rögzítjük, ezek eredményes teljesítése a gyakorlati jegy kialakításában meghatározó. Fontos szerepe van továbbá a pedáljáték fejlődésének, a kéz és a láb összjátékának és egymástól történő függetlenítésének. A jegy kialakításában jelentős tényező a két manuálon történő játék biztonsága, valamint az egyre önállóbb regisztráció. A gyakorlati jegy tükrözi a hallgató stílusismeretének fokozatos fejlődését, ez egyes stílusokhoz köthető technikai és zenei megoldások önálló megválasztásának biztonságát. Elvárás továbbá a korálokhoz köthető elő- és utójátékok megfelelő megválasztása, fokozatosan saját ötletek megvalósítása. Az osztályzat tükrözi az orgonajátékkal együtt történő éneklés megvalósítását is. A gyakorlati jegy kialakításában szerepet kap az istentiszteleti alkalmakon történő biztonságos teljesítés.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: BEHARKA P.: <i>Gyülekezeti orgonajáték</i>, Magyarországi Baptista Egyház, Budapest, 2019, ISBN/Cikkszám: 2320. <i>Református korálkönyv</i>, Református Zsinati Iroda, Budapest, 1992, ISBN: 963-300-4810 DRASKÓCZY L. (szerk.): <i>Intonáció gyűjtemény</i>, Református Egyházzenészek Munkaközössége, Budapest, 1993, ReZeM 016/1-3. <i>Református korálkönyv I. Genfi zsoltárok</i>, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, Budapest, 2010, ISBN: 978-963-558-156-6 Ajánlott irodalom: Különböző nehézségi fokú előadási darabokat tartalmazó gyűjtemények. <i>Organum Officians I.</i>, Prelúdiumok és fűgák istentiszteleti használatra a XVI-XVIII. századi német és lengyel orgonairodalomból (Közreadja Bódiss Tamás, Enyedi Pál, Kiss Zoltán), Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszék, Budapest, 2000, [ISBN/azonosítószám nélkül]. KOVÁCS SZ.: <i>Három ökumenikus ének – Alternatív letétek és intonációk</i>, Főnix Zeneműhely, Debrecen, 2018 [ISBN/azonosítószám nélkül]
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
- Munkahelye erőforrásaival gazdálkodik, felhasználva szakmai tudását.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
Dr. Kovács Krisztián egyetemi docens, PhD

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K 130-A, K 131-A, K 132-A, K133-A, K 134-A Tantárgy neve: Vezénylési gyakorlat [1, 2, 3, 4, 5] Tantárgy neve angolul: Practice of Conducting [1, 2, 3, 4, 5]	Kreditértéke: 1, 1, 1, 1, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak., gyak., gyak. és óraszám: 15, 15, 15, 15, 15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 2., 3., 4., 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K130-A Vezénylési gyakorlat [1] [3]: K131-A Vezénylési gyakorlat [2] [4]: K132-A Vezénylési gyakorlat [3] [5]: K133-A Vezénylési gyakorlat [4]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Cél:

- A hallgató váljon alkalmassá gyülekezeti, iskolai kórus vezetésére.
- Sajátítsa el az alapvető ütéstípusokat, vezénylési technikákat.
- Differenciált zenei hallás és éneklés-technikai készségek kialakítása révén neveljen a zenei ismeretek tudatos elsajátítására.
- Cél továbbá a hallgató zenei ismereteinek bővítése, a cappella és hangszerkíséretes darabok stílushű, kifejező vezénylésének elsajátítása.

Tematika:

- Vezényléstechnikai alapfogalmak: a helyes kéz- és testtartás, ütésfajta az egyszerűbb és leggyakoribb (2/4, 3/4, 4/4) metrumokban.
- A jobb és bal kéz funkciója a vezénylés során.
- Az ütések jellege és a zenei tartalom közti összefüggések; dinamikai, karakterbeli kérdések, a tempó változásai.
- Kezdetes súlyos, illetve súlytalan teljes ütemeken, kezdetes nem teljes ütemeken (felütés), Az ütemegységnél rövidebb hangokon való kezdetek.
- A hang megszüntetése.
- Ütésfajta ritkábban előforduló, bonyolultabb, összetett metrumokban (3/8, 6/8, 5/8, 5/4, 6/4, 7/4, stb.).

- Változó ütemmutatójú darabok vezénylese.
- A helyes tempóérzék kialakításának kérdései.
- A kórushangképzés alapelvei.
- Parlando, rubato előadásmódú darabok vezénylese.
- Hangszerkíséretes művek vezénylési kérdései.

Követelmények:

A hallgató legyen képes az adott művek ének-zongorás megszólaltatására, csoport előtti vezénylésére. Aktívan vegyen részt énekkari szólamok betanítási folyamatában (szólampróba).

A hallgató tudjon részpróbákat tartani a teljes kórus számára.

Számonkérési és értékelési rendszer:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

A félév során 4-6 különböző karakterű kórusmű előadása énekelve, zongorakísérettel. Ezek közül 2-3 kiválasztott darab vezénylése zongorás próbán, illetve kórus előtt is. Egy-két mű vezénylése koncerten, fellépésen.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Egyházzenei vezérfonal. Tanfolyami jegyzet a magyarországi református lelkész- és kántorképzés számára, II. Kórusgyűjtemény, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1969

Genfi zsoltárok Claude Goudimel harmóniáival négy szólamban, szopránba helyezett fődallammal, I-II. füzet, LFZE Egyházzenei Tanszéke és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 1997

BEHARKA P. – JOBBÁGY I.: *Evangéliumi vegyeskarok*, Magyarországi Baptista Egyház, Budapest, 1976

Ajánlott irodalom:

VÁSÁRHELYI Z.: *Az énekkari vezénylés módszertana*, Zeneműkiadó, Budapest, 1965, ISBN: 231-000-9479-1-40

PÁRKAI I.: *A kórusvezénylés alapjai*, Népművelési Propaganda Iroda, Budapest, 1977, ISBN: 963-562-234-1

BÁRDOS L.: *Karvezetés I. Életet az énekbe!*, Tankönyvkiadói Vállalat, Budapest, 1966, ISBN: 239-995-6771-2-86

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.)** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse:

Dr. Kiss Csaba Márton főiskolai docens, DLA

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: L231, L232, L233 Tantárgy neve: Angol nyelvi alapozó [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Foreign language basics [1, 2, 3]	Kreditértéke: 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: nyelvi sáv	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: L231 Angol nyelvi alapozó [1] [3]: L232 Angol nyelvi alapozó [2]	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Cél: A kurzus a hallgatók korábban megszerzett angol nyelvtudását rendszerezi, és arra építve változatos témakörökben fejleszti a hallgatók szókincsét és nyelvtani ismereteit és kommunikatív készségeit (hallás utáni értés, olvasott szöveg megértése, beszéd- és íráskészség). Cél, hogy a hallgatók képesek legyenek valós élethelyzetekben (ismerkedés, bemutatkozás, meghívás, jegyvásárlás, üzleti vásárlás) komplex nyelvtudásukat adekvát módon használni, megérteni másokat és megértetni magukat írásban és szóban. Tematika: <i>Angol nyelvi alapozó [1]:</i> Témakörök, készségek: jegyzetelés, szövegrekonstrukció, tartalmi összefoglaló készítése, állítások megfogalmazása, érdeklődés kifejezése, reagálás hallottakra / olvasottakra Nyelvtan: egyszerű jelen, folyamatos jelen, egyszerű múlt folyamatos múlt, mennyiségi kifejezések, névelők, melléknév-fokozás, hasonlító szerkezetek. <i>Angol nyelvi alapozó [2]:</i> Témakörök, készségek: téma feldolgozása, összefoglalása, problémafelvetés, érvelés, álláspont kifejtése, indoklás szóban és írásban Nyelvtan: befejezett jelen és egyszerű múlt idők, feltételes mód különböző típusai, segédigék (must, mustn't, needn't) <i>Angol nyelvi alapozó [3]:</i> Témakörök, készségek: közvetítés, vélemények ütköztetése, lehetőségek felvázolása, megoldás kidolgozása, közös álláspont elérése	

Nyelvtan: befejezett múlt idő, függő beszéd, szenvedő szerkezet, segédigék (may, can, can't, could, couldn't).

Számonkérési és értékelési rendszer:

A témák feldolgozása elsősorban szövegértés, szövegalkotás, illetve társalgás formájában részben az órán közösen, részben egyénileg/önállóan tanórán kívül történik. Elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás.

Az órák során rendszeresen rövid (írásbeli v. szóbeli) számonkérésre kerül sor, melyek osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás.

A gyakorlati jegy elemei: órai aktivitás, évközi számonkérések, és a feldolgozott témákból történő beszámoló.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

SOARS, L. & J. – HANCOCK, P.: *Headway, Pre-Intermediate: Student's Book*, 5th Edition, Oxford University Press, Oxford, 2019, ISBN: 9780194527699.
www.breakingnewsenglish.com

Ajánlott irodalom:

SOARS, L. & J. – HANCOCK, P.: *Headway, Pre-Intermediate: Workbook*, 5th Edition, Oxford University Press, Oxford, 2019, ISBN: 9780194529143

EASTWOOD, J.: *Oxford Practice Grammar*, Oxford University Press, Oxford, 1992, ISBN: 0-19-431-352-2

ALEXANDER, L. G.: *Longman English Grammar Practice*, Longman, London – New York, 1990, ISBN: 058-204-500-2

MURPHY, R.: *Essential Grammar In Use*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002, ISBN: 0-521-55928-6

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati hátteret, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Szirmai Erika nyelvtanár

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Idegen Nyelvi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: L241, L242, L243 Tantárgy neve: Német nyelvi alapozó [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Foreign language basics [1, 2, 3]	Kreditértéke: 2, 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: nyelvi sáv	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: zárthelyi dolgozat, szóbeli beszámoló, esszé.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 70 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 2., 3.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: L241 Német nyelvi alapozó [1] [3]: L242 Német nyelvi alapozó [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Ismeretanyag: A hallgató a három félév alatt biztos nyelvtani alapokon nyugvó produktív tudást szerez: megismeri a német nyelv alapvető szerkezeti és nyelvtani sajátosságait, elsajátítja a meghatározott köznapi társalgási témák szókincsét, amivel egyben fejleszti kommunikatív készségeit is (hallás utáni értés, olvasott szöveg megértése, beszéd- és íráskészség). 1. Témakörök: Inhalte wiedergeben, Überraschung zeigen, Vermutungen anstellen, Aussagen einschränken, Interesse zeigen, die eigene Meinung zeigen, diskutieren; von einem Erlebnis berichten, etwas Besonderes beschreiben; Notizen schreiben, einen Text schreiben, Gefühle beschreiben; Buch oder Film beschreiben, eine Arbeitssituation beschreiben, kritisch Stellung nehmen, über Ziele sprechen. Nyelvtan: kausale Angaben, Ergänzungssätze, konzessive Angaben, modale Angaben, Adjektive: Verwendung, Steigerung, Nominalisierung, Graduierung, temporale Angaben, Zeitformen; Personalpronomen, Demonstrativpronomen, indirekte Frage, finale Angaben; reflexive Verben, Konjunktiv II mit Modalverb. 2. Témakörök: Telefonat, spontan Interesse äußern, Information zu einem Thema einholen, über ein Lieblingsprojekt sprechen; Vorteile/Nachteile erörtern, ein Problem darstellen, über den Tagesablauf sprechen; Leserbrief schreiben, eine Präsentation planen; eine Entscheidung begründen, etwas bewerten.

Nyelvtan: Präpositionen, Futur I/II, Personalpronomen es, Relativsatz, adversative Angaben, Adverb, Infinitiv mit zu; Aufforderungen, das Verb lassen, indirekte Rede, Konjunktiv I/II; Partizip I/II, Zweck/Absicht formulieren.

3. Témakörök:

Beschwerdebrief, über Vorurteile reden, einen Kompromiss finden; Argumente/Informationen zusammenfassen, den eigenen Standpunkt begründen, jmdn beschreiben, Notizen, Möglichkeiten erörtern, Ratschläge geben, Informationen vergleichen, Vermutungen äußern, Vorschläge bewerten.

Nyelvtan: Konjunktionen, Aufforderungen, modale Angaben; Negation, Wortbildung, Nominalisierung; Adjektive mit Präpositionen, subjektive Äußerungen mit Modalverben.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Minden egyes félév végén a szorgalmi időszak utolsó hetében gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók. Az esetleges elégtelen osztályzat javítására a TVSZ 26. § (4) a) pontja alapján kerülhet sor.

A témák feldolgozása elsősorban szövegértés, szövegalkotás, illetve társalgás formájában részben az órán közösen, részben egyénileg, tanórán kívül történik. A félév során több alkalommal rövid írásbeli és szóbeli számonkérésre kerül sor, amelyek pontértéke hozzáadódik a félév végi számonkérés pontjaihoz. A félévközi felelésekkel a félév végi számonkérés pontszámának legfeljebb felét lehet megszerezni.

A félév végén a félév során tárgyalt témákból 30-45 perces zárhelyi dolgozat írására kerül sor, melyet szóbeli beszámoló követ. Az írásbeli és a szóbeli számonkérések megfelelési küszöbe a legalább 50-50%-os teljesítmény. A félév végi írásbeli dolgozat és a szóbeli felelet fele-fele arányban alakítják a végső osztályzatot.

Elvárt a rendszeres óralátogatás és az órai aktivitás. A megengedett hiányzás mértéke nem haladhatja meg a 3 heti óraszámot.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

DREYER, H. – SCHMITT, R.: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik - aktuell: Lehrbuch*. Max Hueber Verlag, München, 2012, ISBN: 978-319-307-255-9

FÖLDEAK H.: *Sag's besser! Ein Arbeitsbuch für Fortgeschrittene 1–2*, Verlag für Deutsch, München, 1994, ISBN: 1. kötet: 3-88532-655-8, 2. kötet: 3-88532-656-6

HUSZTI V. K. – KISS T. – SOMINÉ H. O.: *Einfach-Hören*, Maxim, Szeged, 2021, ISBN: 978-963-499-412-1

PÉNTEK B. – SZOMBATINÉ F. I.: *Test- und Übungsbuch - Ösd Mittelstufe Deutsch B2 - CD melléklettel*, Nordwest, Győr, 2016, ISBN: 978-963-898-23-9

Ajánlott irodalom:

CSÖRGŐ Z. – MATÁLYA E. – TAMÁSI A.: *B2 - Tests neu*, Budapest, Raabe Klett, 2016, ISBN: 978-615-532-862-6

Azoknak a **KKK-ban** előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Eged Alice főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Idegen Nyelvi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: – Tantárgy neve: Kötelezően választható tárgy (kutatószeminárium) Tantárgy neve angolul: Elective Course	Kreditértéke: 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy mintatantervi besorolása: törzsanyag ismeretkörei	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: ha a kurzust meghirdető oktató alkalmaz sajátos ismeretátadási módot (pl. utazószeminárium), azt az aktuális félév tárgytematikája rögzíti.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: ha a kurzust meghirdető oktató alkalmaz sajátos ismeretellenőrzési módot (pl. félévközi prezentációk, beadandó dolgozatok, olvasónaplók), azt az aktuális félév tárgytematikája rögzíti.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A tantárgy lehetőséget kínál a hallgatóknak arra, hogy a <i>bibliai tanszékcsoport</i> (Ószövetségi Tanszék, Újszövetségi Tanszék, Bibliai teológiai és Vallástörténeti Tanszék) oktatói által meghirdetett szakmai, kötelezően választható kurzusaiból szabadon válogassanak. Tantervüket így az adott teológiai szakterületen (sávon) belül – a tantárgy kreditszámának összegéig – saját érdeklődésüknek megfelelően állíthatják össze, ezáltal pedig 1. lehetőséget kapnak a bibliatudományok egy szűkebb tudományos kérdéskörének elmélyültebb megismerésére, 2. elmélyíthetik ismereteiket a szaknak megfelelő informatikai írástudás, digitális képzési tartalmak terén, 3. a zömében irányított kutatómunkára, hallgatói szakelőadásokra és dolgozatokra épülő kurzusok (kutatószemináriumok) révén a tudományos kutatómunka, előadás és publikáció készítésének módszertanát sajátíthatják el, illetve gyakorolhatják be.
Számonkérési és értékelési rendszer:
A számonkérés módját a meghirdetett kurzus aktuális tárgytematikája rögzíti (kollokvium vagy gyakorlati jegy). Az értékelés a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 26. §-ban rögzített ötfokozatú osztályzattal történik.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Az irodalomjegyzéket minden félévben a tárgyat meghirdető oktatók teszik közzé a kurzusleírásban, illetve egyeztetik a hallgatókkal.

Ajánlott irodalom:

GYURGYÁK J.: *A tudományos írás alapjai, Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak*, Osiris Kiadó, Budapest, 2019, ISBN: 978-963-276-349-1

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analizisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómia és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Németh Áron egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Kustár Zoltán egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Dr. Ledan-Muntean István adjunktus, PhD

Dr. Hodossy-Takács Előd egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Dr. Kókai Nagy Viktor egyetemi docens, PhD, dr. habil.

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Ószövetségi Tanszék, Újszövetségi Tanszék, Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék

Tantárgyleírás

Intézményen kívüli szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat kódja: K020, K021, K022, K023-A A szakmai gyakorlat neve: Egyházzenei gyakorlat [1, 2, 3, 4] Tantárgy neve angolul: Practice of Church Music [1, 2, 3, 4]	Kreditértéke: 1, 1, 1, 1
A szakmai gyakorlat oktatásának nyelve: magyar	
A szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 15, 15, 15, 15 óra	
A szakmai gyakorlat jellege: összefüggő	
A szakmai gyakorlat tantervi helye: 3., 4., 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: G041 Egyházi ének [2]; K101 Orgona [2] [2]: K020 Egyházzenei gyakorlat [1] [3]: K021 Egyházzenei gyakorlat [2] [4]: K022 Egyházzenei gyakorlat [3]	

A szakmai gyakorlat tartalmi leírása, szakmai követelményei, szabályok

A gyakorlat célja:

Főlkészítés a református gyülekezet egyházzenei szolgálatának ellátására. A gyülekezeti énekkincs hangszeres kíséretének és a gyülekezeti éneklés vezetésének gyakorlása. Mindezekon túl előkészület az önálló kántori munkára, a zenei szolgálatban részt vevők irányítására és a lekipásztorral való együttműködésre.

A gyakorlat tartalma:

Az első szemeszter elején tartott néhány konzultáció során a hallgató megismerkedik az istentiszteleti rend alapvető zenei összefüggéseivel. A szemeszter további részében – a felsőbb évfolyamokon már a szemeszter elejétől kezdődően – a hallgató kéthetente, a tantárgy oktatója által összeállított beosztás szerint hangszeres szolgálatot végez a Debreceni Református Hittudományi Egyetem reggeli áhítatain, akadémiai istentiszteletein vagy a Debreceni Református Kollégium más oktatási intézményeiben. Ezeken az alkalmakon, illetve ezek előkészítése során együttműködik az áhítaton szolgáló igehirdetővel és/vagy a liturgussal. A közbeeső hetek konzultációi alkalmat adnak az előző szolgálat értékelésére, a tapasztalatok megbeszélésére és a következő szolgálat előkészítésére. Az elvégzendő zenei szolgálatok száma az első szemeszter során legfőljebb 4, a későbbiekben 6 vagy annál több is lehet. A magasabb évfolyamokon a szolgálatok körébe bevonhatók az iskola ünnepi (évnyitó, évzáró, ünnepi kibocsátó stb.) istentiszteletei is.

A gyakorlat tananyaga:

- a különféle istentiszteleti alkalmak rendjének megismerése;
- együttműködés a lekipásztorral: megfelelő énekek, kórusművek, orgonadarabok választása a különféle istentiszteleti alkalmaknak vagy a választott szentírási szöveg tartalmának megfelelően, az énekek és alkalmi hangszeres vagy kórustételek illeszkedése az istentiszteleti rendbe;
- énekrendek önálló összeállítása különféle istentiszteleti alkalmakhoz, típusokhoz;

○ a gyülekezeti éneklés vezetése: a kiválasztott énekek stílusos hangszeres kíséréte, az elő- és utójáték szakmai kritériumai, helyes tempóválasztás; ○ alkalmi hangszeres vagy kórustételek betanulása, betanítása és stílusos előadása.
A szakmai gyakorlaton nyújtott hallgatói teljesítmény értékelési módszerei
Az egyes szolgálati alkalmakon az oktató jelen van, vagy – ha erre gyakorlati okból nincsen mód – egyeztet a minősítés szempontjait az áhítatot felügyelő vagy végző lelképásztorral. A minősítés elemei, szempontjai (max. 100 pont): ○ énekvezetés (jó tempót választ-e; tartja-e a kiválasztott tempót; együtt énekel-e a gyülekezettel): max. 50 pont; ○ előjátékok (segít-e a dallam földézésében; világosan érzékelteti-e az ének tempóját; világosan megadja-e a kezdőhangot): max. 40 pont; ○ előadási darab és/vagy orgonaimprovizáció (orgonameditáció), amely pre- és postludiumra alkalmas és az istentisztelet minőségi követelményeinek megfelel: max. 10 pont. A teljesítés igazolását és az értékelést minden alkalom után – rövid szóbeli értékelést követően – az oktató (vagy az általa megbízott lelkész) végzi, aminek eredményét bejegyz a hallgató munkanaplójába. A félév értékelését az egyes szolgálatokra adott értékelések átlaga alapján az oktató állapítja meg, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok szerint. A félév teljesítésének feltétele az első szemeszteren 4, a későbbiekben 6 teljesítettnek elfogadott szolgálat.
A szakmai gyakorlóhely(ek), melyekkel a képző intézmény megállapodást kötött
A gyakorlat lebonyolításának elsődleges helyszíne az egyetem, illetve annak zenei közreműködést is igénylő rendszeres áhítatai vagy istentiszteletei. Emellett indokolt esetben igénybe vehető bármely más olyan szervezet – gyülekezet, oktatási intézmény vagy egyéb közösség – amelyben kiszámítható rendszerességgel és szakképzett lelképásztor révén vagy felügyeletével igeszolgálat történik.
A szakmai gyakorlat szervezettsége, „külső” gyakorlatvezetők biztosítása, ellenőrzése
A gyakorlatok helyét és a külső gyakorlatvezetőket a tantárgyfelelős és a szakfelelős ajánlása alapján és a Minőségbiztosítási Szabályzat 19. § (5) és (6) bekezdéseiben rögzítetteknek megfelelően az intézetvezető választja ki és az egyetem kéri föl. Szakmai ellenőrzésüket teológiai, illetve zenei szempontból úgyszintén az egyetem érintett területének oktatói biztosítják. Ennek módja a külső gyakorlati helyeken, a gyakorlat valamelyik szakaszában tett rendszeres – szemeszterenként legalább egyszeri – látogatás, személyes helyszíni tapasztalatszerzés.
Intézményi felelős: Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

A szakmai gyakorlat kódja: K027, K028, K029 A szakmai gyakorlat neve: Kántor gyülekezeti gyakorlat [1, 2, 3] neve angolul: Practice of Church Music [1, 2, 3]	Kreditértéke: 3, 3, 3
A szakmai gyakorlat oktatásának nyelve: magyar	
A szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 8 nap (60 óra), 8 nap (60 óra), 8 nap (60 óra)	
A szakmai gyakorlat jellege: összefüggő	
A szakmai gyakorlat tantervi helye: 1., 3., 5.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: Kántor gyülekezeti gyakorlat [1] [3]: Kántor gyülekezeti gyakorlat [2]	

A szakmai gyakorlat tartalmi leírása, szakmai követelményei, szabályok

A gyakorlat célja:

Ismerkedés a református gyülekezet kántori szolgálatának részfeladataival; előkészület az önálló kántori munkára, a zenei szolgálatban részt vevők irányítására és a lelkipásztorral való együttműködésre.

A gyakorlat tartalma:

A hallgató az őszi szemeszterek során egy vagy több református gyülekezetben teljesít egy 8 napos intézményen kívüli gyakorlatot, melynek időpontját az egyetem úgy jelöl ki, hogy az összefüggő gyakorlati időbe két vasárnap essék. A hallgató ezen időtartamon belül naponta legalább 6 órát köteles a gyülekezetben tölteni. A gyakorlóhely és a gyakorlati helyszínek közötti közlekedésre napi 1 óra áll rendelkezésre, a gyakorlatból fennmaradó 4 órát a gyakorlatot előkészítő és az azt kiértékelő megbeszélések teszik ki.

A hallgató a gyakorlóhelyen a gyülekezet kántorának (szakoktató) segítségével és lelkipásztorának (gyakorlatvezető) felügyeletével hospitálás formájában megismerkedik a rendszeres és a gyakori kántori feladatok minél szélesebb körével: részt vesz az istentiszteleti alkalmakon, a temetéseken, a gyülekezeti kórus próbáján, illetve minden olyan gyülekezeti rendezvényen, amelyhez kántori szolgálat kapcsolódik. Az 1. szemeszter során a gyakorlat csak hospitálásokból és megbeszélésekből áll, a 3. és 5. szemeszterben növekvő mértékben az intézményi felelős utasításainak megfelelően személyesen is bekapcsolódik egy-egy kántori részfeladat elvégzésébe.

A gyakorlat során látottakról a hallgató munkanaplót vezet, és összegzőként írásban megfogalmazza, hogy a kántori szolgálat mely területén kapott új impulzusokat, mennyire erősödött meg elhívásában, illetve tanulmányai során, mely pontokon szorul további tapasztalatszerzésre.

A gyakorlat tananyaga:

- a gyülekezet istentiszteleti rendjének és egyéb rendszeres programjainak megismerése;

○ hospitálás különböző istentiszteleti alkalmakon, temetésen, esküvőn, a gyülekezeti kórus próbáján, illetve minden olyan gyülekezeti rendezvényen, amelyhez kántori szolgálat kapcsolódik; ○ karbantartási vagy egyszerű javítási feladatok megismerése és elvégzése a gyülekezet sípos orgonáján a szakoktató (kántor) irányítása mellett, illetve tájékozódás a modern elektromos hangszerek használatának technikai szabályaival kapcsolatban; a felsőbb évfolyamok esetében további feladatok, az intézményi felelős utasításai szerint: ○ vokális és/vagy hangszeres közreműködés (pl. énekvezetés, énektanítás, illetve egy-egy énekkíséret vagy orgonamű eljátszása) a vasárnapi istentiszteleten; ○ kántori feladatok végzése a szakoktató (kántor) irányítása mellett kazuális és sákramentális alkalmakon; ○ kántori feladatok végzése gyülekezeti bibliaórákon, hittanórákon, konfirmációs előkészítő alkalmakon (a közösség éneklésének segítése, énekvezetés, énektanítás) a szakoktató (kántor) és/vagy a gyakorlatvezető (lelkipásztor) irányítása mellett; ○ ének- és hangszeres szolgálat végzése idősök nappali ellátásában, idősök otthonában, kórházban a szakoktató (kántor) és/vagy a gyakorlatvezető (lelkipásztor) irányítása mellett; ○ betanítás és/vagy karvezetés a gyülekezeti énekkarban.
A szakmai gyakorlaton nyújtott hallgatói teljesítmény értékelési módszerei
<i>Gyakorlati jegy.</i> A gyakorlat minden eseményét – az alkalom és az elvégzett feladat megnevezésével – a hallgatónak rögzítenie kell a munkanaplójában. A bejegyzések hitelességét aláírásával a gyakorlatvezető igazolja. A gyakorlat gyakorlati jeggyel zárul, melyre nézve a gyakorlatvezető (lelkipásztor) és a szakoktató (kántor) együttesen tesz javaslatot a gyakorlat intézményi felelősének. A minősítést a szakmai értékelés mellett a jelölt működésének emberi tényezői (hozzáállása, érdeklődése, magaviselete, kapcsolatteremtő készsége) is befolyásolják. Az osztályzatot a szükséges konzultációk után az intézményi felelős állapítja meg. Indokolt esetben – ha a hallgató a gyakorlattal kapcsolatos kötelezettségeit nem vagy elfogadhatatlanul alacsony mértékben teljesítette – az intézményi felelős a teljesítés igazolását megtagadhatja.
A szakmai gyakorlólhely(ek), melyekkel a képző intézmény megállapodást kötött
A gyakorlat lebonyolításának helyszíne olyan nagyobb református gyülekezet – elsősorban Debrecenben vagy annak szűkebb vonzáskörzetében –, amely ○ minősített kántort foglalkoztat, ○ lehetőség szerint énekkarral is bír, ○ esetleg iskolát is működtet vagy azzal kapcsolatban áll, ○ méreténél fogva alkalmas arra, hogy a gyakorlat ideje alatt a kántori feladatok minél szélesebb körével (hittanórák, bibliaórák, temetés stb.) megismertesse a hallgatót, ○ nem debreceni gyakorlólhely esetén szálláslehetőséget is tud biztosítani a hallgatónak. Ha a fenti szakmai feltételek engedik, a gyakorlat színhelyéül választható a hallgató anyagyülekezete is.
A szakmai gyakorlat szervezettsége, „külső” gyakorlatvezetők biztosítása, ellenőrzése

A gyakorlatok helyét a gyakorlat intézményi felelőse és a szakfelelős közös ajánlása alapján, a Minőségbiztosítási Szabályzat 19. § (5) és (6) bekezdéseiben rögzített szempontoknak megfelelően a Teológiai Intézet vezetője választja ki, és a gyakorlatvezetőt írásban kéri fel. Szakmai ellenőrzésüket teológiai, illetve zenei szempontból a gyakorlat intézményi felelőse és a szakfelelős közösen biztosítják. Ennek módja a külső gyakorlóhelyeken a gyakorlat valamelyik szakaszában tett látogatás, személyes helyszíni tapasztalatszerzés, illetve a hallgatóval lefolytatott személyes konzultáció.

Intézményi felelős: Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Intézményen kívüli szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat kódja: K002 A szakmai gyakorlat neve: Kántori szolgálat neve angolul: Worship Leader Service	Kreditértéke: 10
A szakmai gyakorlat oktatásának nyelve: magyar	
A szakmai gyakorlat időtartama teljes idejű képzésben: 4 hét	
A szakmai gyakorlat jellege: több részben is szervezhető	
A szakmai gyakorlat tantervi helye: 6.	
Elő- és *melléktanulmányi feltételek: G043 Egyházi ének [4]; K134-A Vezénylési gyakorlat [5]; *K105 Orgona [6]	

A szakmai gyakorlat tartalmi leírása, szakmai követelményei, szabályok

A gyakorlat célja:

A kántori feladatokról az eddigi képzések és gyakorlatok során szerzett elméleti és gyakorlati ismeretek integrálása és elmélyítése annak érdekében, hogy

- a hallgató képes legyen alkalmazni a képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismereteket, és teljes mértékben lássa át a kántori feladatok valamennyi alkotó elemét;
- önállóan állítson össze teljes istentiszteleti énekrendet az ahhoz tartozó intonációkkal és orgonakísérettel, úgy, hogy az énekrend és a bele illesztett kórusművek és/vagy hangszeres tételek megválasztása igazodjék az egyházi év rendjéhez és az igehirdetéshez (azaz a zene segítségével egészítse ki és nyomatékosítsa az istentiszteleten vagy bibliaórán elhangzó gondolatokat);
- legyen tisztában a gyülekezetben végzendő zenei munka leggyakoribb lehetséges feladataival és képes legyen azokat áttekinteni és egyedül megszervezni vagy elvégezni;
- ismerkedjen meg a gyülekezeti adminisztrációnak a kántort érintő elemeivel.

A gyakorlat tartalma:

A hallgató az utolsó tanulmányi év tavaszi félévében összesen *egy hónapnyi* (4 hét) időt tölt egyazon vagy legfőljebb két különböző gyakorlólhelyen, hogy ott a gyülekezet lelkipásztorának (gyakorlatvezető) felügyeletével és kántorának (szakoktató) szakmai irányítása mellett részt vegyen a gyülekezet minden olyan rendezvényén, amelyhez zenei szolgálat kapcsolódik, illetve folyamatosan növekvő mértékben kapcsolódjon be a rendszeres és a gyakori kántori feladatok elvégzésébe, ezek egy részét a gyakorlat végére egészében átvállalva.

A gyakorlat négy hete két részre osztható: egy hetét teljesítheti a hallgató a gyülekezeti feladatokkal zsúfolt advent idején, a maradék 3 hetet úgy, hogy az részben a nagyböjtre, esetleg a nagyhét idejére essék. A hallgató a gyakorlat ideje alatt naponta legalább 6 órát köteles a gyakorlólhelyen tölteni. A gyakorlat hét napnál hosszabb összefüggő szakasza alatt a hallgatót egy hétköznapra kijelölt pihenőnap illeti meg.

A gyakorlat egyben a hallgató kántori záró vizsgájának előkészítése is, melyre lehetőleg a gyakorlólhelyként szolgáló gyülekezetben kell sort keríteni.

A gyakorlat tananyaga:

- a gyülekezet istentiszteleti rendjének és egyéb rendszeres programjainak megismerése;
- szolgálat a gyülekezeti istentiszteletek előkészítésében (énekrend összeállítása);
- közreműködés a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon: vasárnapi istentiszteleten énektanítás, énekkíséret, esetleg orgonajáték;
- részvétel és énekvezetés temetési szolgálatokon, sákramentumos istentiszteleti alkalmakon, részvétel és zenei szolgálat esketési istentiszteleten;
- zenei feladatok elvégzése a gyülekezet egyéb hitéleti alkalmain: bibliaórákon, hittanórákon, konfirmációs előkészítő alkalmakon; reggeli áhítatokon énekvezetés és orgonakíséret, bibliaórán énektanítás és hangszeres kíséret, énektanítás hittanórákon, gyermekistentiszteleteken, ifjúsági alkalmakon;
- közreműködés, önállóan előadandó mű betanítása a gyülekezeti énekkar próbáin, kórusmű vezénylése az együttes hangversenyén;
- részvétel egyéb egyházzenei programok előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában (pl. ifjúsági énekes csoportok próbáin és/vagy szereplésein, a gyülekezet rendezte zenés áhítatokon vagy templomi hangversenyeken, hittanos csoportok ünnepi szereplésein, műsoros estjein);
- karbantartási vagy egyszerű javítási feladatok a sípos orgona körül, illetve tájékozódás a modern elektromos hangszerek használatának technikai szabályaival kapcsolatban.

A szakmai gyakorlaton nyújtott hallgatói teljesítmény értékelési módszerei*Gyakorlati jegy.*

A hallgató a gyakorlat minden részfeladatát a munkanaplójában rögzíti, melyet igazolásul a gyakorlatvezető lát el aláírásával.

A gyakorlat teljesítésének feltétele, hogy

- a hallgató a gyakorlati időt a gyakorlólhelyen töltse,
- a gyakorlatvezető által kijelölt feladatokat teljesítse és ezekről az aláírást a munkanaplójába megszerezze,
- a tananyagban felsorolt munkatípusok (istentiszteleti énekrend készítése; istentiszteleti énekkíséret; énektanítás hittanórán vagy istentiszteleten; orgonás esküvői szolgálat; énekes temetési szolgálat; gyülekezeti kóruspróbák) közül legalább négyben önálló munkát is végezzen.

A gyakorlat alatt a hallgató feladatait a gyakorlatvezető jelöli ki, és azok eredményét ő minősíti. A teljesítést az erre rendszersített igazoló lapon a gyakorlatvezető aláírással, osztályzattal és szöveges értékeléssel dokumentálja. Az osztályzatot a gyakorlat intézményi felelőse vezeti be az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe.

A szakmai gyakorlólhely(ek), melyekkel a képző intézmény megállapodást kötött

A gyakorlat lebonyolításának helyszíne olyan nagyobb református gyülekezet lehet – elsősorban Debrecenben vagy annak szűkebb vonzáskörzetében –, amely

- minősített kántort foglalkoztat,
- énekkarral bír,
- iskolát is működtet vagy hitoktatás révén azzal kapcsolatban áll,
- a kántori feladatok teljes körével (iskolai és gyülekezeti hittanórák, bibliaórák, kóruspróba, esküvő, keresztlő, temetés stb.) képes megismertetni a hallgatót,
- az egyetem székhelyéhez elég közel található annak érdekében, hogy a hallgató a gyakorlat ideje alatt teljesíthesse egyéb egyetemi kötelezettségeit.

Ha a fenti szakmai és gyakorlati feltételek engedik, a gyakorlat színhelyül választható a hallgató anyagyülekezete is.

A szakmai gyakorlat szervezettsége, „külső” gyakorlatvezetők biztosítása, ellenőrzése

A gyakorlatok helyét és a külső gyakorlatvezetőket a szakfelelős és a gyakorlat intézményi felelősének közös ajánlása alapján, a Minőségbiztosítási Szabályzat 19. § (5) és (6) bekezdéseiben rögzített szempontoknak megfelelően a Teológiai Intézet vezetője választja ki és kéri föl. Szakmai ellenőrzésüket teológiai, illetve zenei szempontból a gyakorlat intézményi felelősének véleményét is kikérve a szakfelelős biztosítja. Ennek módja a külső gyakorlati helyeken a gyakorlat valamelyik szakaszában tett legalább egyszeri látogatás, személyes helyszíni tapasztalatszerzés.

Intézményi felelős: Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K001 Tantárgy neve: Egyházzene szigorlat Tantárgy neve angolul: Comprehensive exam in Church Music	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szigorlat	
A tanóra típusa: — és óraszám: 0 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: szigorlat Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 25 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4.	
Előtanulmányi feltételek: K152 Zenetörténet [3]; K071 Hymnológia [2]; G020 Liturgika [1]; *G021 *Liturgika [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A tantárgy célja:

Bizottság előtt történő, szakismereteket átfogó, összegző és rendszerező számadás a képzés során több, alapvető szakterületen szerzett ismeretekről. A számadás magába foglalja a szaknak megfelelő differenciált szakmai ismeretek – az egyházzenetörténet, hymnológia, liturgika tantárgyak – anyagát, tartalmait.

Szigorlati témakörök

Hymnológia:

- A Biblia tanítása az éneklésről, éneklés az ősegyházban és a középkorban
- Luther és a német reformáció, a reformátorok tanítása az egyházi éneklésről, zenéről
- A hazai reformáció kezdeti szakaszának éneklése, Szenczi Molnár Albert munkássága és a magyar zsoltárok
- A református dallamkincs fő rétegei: gregorián eredetű dalok, humanista metrikus énekek, XVI–XVII. századi magyar dallamok, XVIII–XIX. századi magyar dallamok
- Énekeskönyvünk magyar dallamforrásai: Huszár Gál énekkönyvei, graduálok, debreceni, kolozsvári és váradi énekeskönyvek
- Maróthi György és a kollégiumi zenélés
- A XIX. századi reformok, Árokháty Béla, Gárdonyi Zoltán és Csomasz Tóth Kálmán munkássága

Liturgika:

- A liturgika története: ószövetségi gyakorlat, zsinagógai istentisztelet, apostoli kor, nyugati liturgia, német reformáció istentisztelete, magyar liturgiátörténet

○ Az istentisztelet: lekcio, prédikáció, gyülekezeti imádság, az istentiszteletek formái (homíliás, úrvacsorás, keresztelei) ○ A konfirmáció, a házasságkötés megáldása, a temetési szertartás, a lelkészszentelés, egyéb szentelési istentiszteletek; <i>Zenetörténet:</i> ○ Egyházzenei műfajok a protestantizmus előtt és utána ○ A magyar és egyetemes zenetörténet legfontosabb alkotásai, melyek kapcsolatban állnak a Biblia szövegeivel és a gyülekezeti énekeskönyv énekeivel a korai kereszténységtől a XX. századig.
Számonkérési és értékelési rendszer: <i>Szigorlati szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban:</i> A vizsga időtartama kb. 90 perc. A vizsgabeszámoló – a három érintett szakterületnek megfelelően – egy „A”, egy „B” és egy „C” részből áll. A jelölt a három tételrész három külön tételsorból húzza ki, majd 30 perc készületi idő áll a rendelkezésére, hogy a feleletét kidolgozza. A tételsorokat a részterületek adott félévre érvényes tárgytematikája rögzíti. A vizsga során csak egy részterületen van lehetőség pót-tétel húzására. A vizsgázót a pót-tétel húzása esetén is megilleti 15 perc felkészületi idő. A feleletek átlagos időtartama kb. 15-15, együttes időtartamuk kb. 45 perc. Pótlólagos felelet esetén ez több lehet. A vizsga a három érintett ismeretterület tanáraiból összeállított szigorlati bizottság előtt zajlik; a bizottság legalább két tagjának a feleletek teljes ideje alatt jelen kell lennie a vizsgán. <i>Értékelés:</i> A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mindhárom tételrész legalább elégséges szinten teljesítette. A pót-tételrész húzása esetén a tételrészben elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A pótlólagos húzás ténye nem érinti a másik két részterület megítélését, de a végső szigorlati jegy ez esetben legfőbb jó (4) lehet. A feleletek osztályozása egyébként a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN) Kötelező irodalom: A liturgia, hymnológia, zenetörténet tantárgyaknál felsoroltak. Ajánlott irodalom: HAFENSCHER K.: <i>Liturgia – a keresztény istentisztelet protestáns megközelítésben, ökumenikus szellemben</i>, Luther kiadó, Budapest, 2010, ISBN: 978-963-997-907-9 Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul a) tudása • Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. • Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

c) attitűdje (hozzaállása)

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája (önállósága) és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss Csaba Márton főiskolai docens, DLA

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
a szak minden oktatója

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K003 Tantárgy neve: Teológiai szigorlat Tantárgy neve angolul: Comprehensive Examination in Theology	Kreditértéke: 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező választható	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szigorlat	
A tanóra típusa: – és óraszám: 0 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: szigorlat Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 30 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: G030 Egyházismeret; G031-A Felekezetismeret [1]; R010-A Hitvallásismeret; R017-A Keresztyén hitünk alapjai	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A szigorlat során a Kántor szakon elsajátított teológiai ismeretek integrált számonkérése történik meg. A szigorlati kollokvium során a hallgató szóbeli felelet formájában, komplex tételsor alapján számot ad arról, hogy a teológiai tantárgyak során elsajátított ismereteket képes rendszerbe foglalni és az abban foglalt teológia anyagot egészében áttekinteni. A tételsor az Egyházismeret, a Felekezetismeret [1], a Hitvallásismeret, és a Keresztyén hitünk alapjai tantárgyak ismeretanyagát foglalja össze.
Számonkérési és értékelési rendszer:
<i>Szigorlati szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban.</i> A vizsga során a tétel egy "A" és egy "B" tételrészről áll. A hallgató az "A" és a "B" tételrészt két külön cédulán húzza ki, majd legalább 20, legfeljebb 40 perc készületi idő áll a rendelkezésére, hogy a feleletét kidolgozza. A vizsga a szigorlati bizottság előtt zajlik; a bizottság legalább két tagjának a felelet teljes ideje alatt a vizsgán jelen kell lennie. A vizsga akkor sikeres, ha a hallgató mind az "A", mind pedig a "B" tételrészt legalább elégséges szinten teljesítette. A két felelet együttes átlagos időtartama 20 perc. A vizsga során egy póttétel húzására van lehetőség: amennyiben az első tétel "A" vagy "B" tételrészéből a feleletet a bizottság elfogadta, úgy a póttételből csak a nem teljesített tételrészt kell megismételni. A felkészületi idő a vizsgázót a póttétel esetén is megilleti. Póttétel húzása esetén az elérhető legmagasabb osztályzat a közepes (3). A felelet osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. Az adott félév tételsorát az adott félévre érvényes tárgytematika rögzíti.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

A kötelező szakirodalom felsorolását a szigorlati tételsor tartalmazza.

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Elvégzi a szakterülete ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisét, az összefüggések szintetikus megfogalmazását és adekvát értékelését.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Gonda László egyetemi docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Az előtanulmányi feltételek minden oktatója

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Missziói és Felekezettudományi Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K005, K006 Tantárgy neve: Szakdolgozat [1, 2] Tantárgy neve angolul: Master's Thesis [1, 2]	Kreditértéke: 5, 5
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szakdolgozat	
A tanóra típusa: konz., konz. és óraszám: 3, 3 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: részfeladatok írásos bekérése.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 75 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K005 Szakdolgozat [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A tantárgy célja: Jelentős méretű, szakmai munkán alapuló tanulmány elkészítése, amelynek témájára a hallgató egyeztet a kántor szak egyik oktatójával, vagy szabadon választhatja ki a kántor szak oktatói által meghirdetett szakdolgozati témák közül. A téma földolgozásának tükröznie kell a vonatkozó szakirodalomban való tájékozódás szándékát és képességét; az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során pedig képet kell adnia a jelölt szakmai ítélőképességéről. Ha a hallgató a tényfeltárás és az értelmezés területén szakmailag elérhető eredményt nyújt, akkor dokumentálható, hogy elsajátította és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit. A szakdolgozat témáját az alábbi, a képzésben érintett tudományterületek köréből lehet választani: egyházzene-történet, egyházzene-irodalom, egyházi műfajismeret, zenepedagógia, hagyományismeret, a vallási közösségi élet ünneprendje, néprajz, zeneművek elemzése, illetve szabadon választott zenei/egyházzenei téma.
Számonkérési és értékelési rendszer:
Számonkérés: A jelölt a munka kezdetén témavázlatot és munkatervet mutat be. A fölkészülés és a munkáról való rendszeres beszámolás mind a szorgalmi, mind a vizsgaidőszakban e tervezet pontjai mentén halad és fejeződik be.
Értékelés: A dolgozat osztályozása a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 28. § (7) bekezdésében rögzített kritériumok alapján történik. A jelölt a munka kezdetén témavázlatot és munkatervet mutat be. A fölkészülés és a munkáról való rendszeres beszámolás mind a szorgalmi, mind a vizsgaidőszakban e tervezet pontjai mentén halad és fejeződik be.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

GYURGYÁK J.: *A tudományos írás alapjai. Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak*, Osiris, Budapest, 2019, ISBN: 978-963-276-349-1

MAJOROS P.: *Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak*, Perfekt, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-394-803-3

A témavezető által kijelölt vagy jóváhagyott forrásanyag, illetve szakirodalom.

Ajánlott irodalom:

ECO, U.: *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* Kairosz – Gondolat, Budapest – Szentendre, 1996, ISBN: 963-856-320-6

MAJOROS P.: *A kutatómódszertan alapjai*, Perfekt, Budapest, 2004, ISBN: 963-394-584-4

KUSTÁR Z. – NÉMETH Á.: *Tudományos dolgozat – teológiából. Útmutató teológiai szakdolgozatok, tudományos diákköri dolgozatok készítéséhez, kitekintéssel a doktori értekezésekre*, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2024, ISBN: 978-615-5853-70-8 (nyomtatott változat), 978-615-5853-71-5 (online változat).

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss Csaba Márton főiskolai docens, DLA

Az ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
a szak minden, szakdolgozati témavezetésre jogosult oktatója

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: TESI1, TESI2, TESI3 Tantárgy neve: Testnevelés [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Physical Education [1, 2, 3]	Kreditértéke: 0, 0, 0
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: testnevelés	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: aláírás, aláírás, aláírás Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 1., 3., 5.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: TESI2 Testnevelés [1] [3]: TESI3 Testnevelés [2]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: Az egyetemi hallgatókat a testkultúra elemeiből nyert értékekkel ruházza fel. Olyan testi műveltséggel, ami tovább erősíti a megszerzett mozgásos cselekvési biztonságukat. Az egészséges életmódhoz szükséges rendszeres testmozgás biztosítása heti két órában, szervezett és szakember által irányított keretek között. Mozcásvágy felkeltése, kielégítése. Tematika: ○ A megismert sportági mozgáselemek tudatos alkalmazásához szükséges alapvető játékszabályok megismerése. ○ A röplabda alapvető technikai (alkar- és kosárérítés, egykezes alsó, felső nyitás) elemeinek elsajátítása. A játékszabályok ismerete, alkalmazása, folyamatos játék kialakítása. ○ A kosárlabda alapvető technikai (indulócel, megindulás, megállás, sarkazás, mellső kétkezes átadás, futás, védőhelyzet felvétele) elemeinek az elsajátítása. A játékszabályok ismerete, alkalmazása, folyamatos játék kialakítása. ○ A motoros képességek (erő) fejlesztése saját testsúllyal (statikus és dinamikus gyakorlatok) és kéziszerrek (kézisúlyzó, tornabot, medicinlabda, zsámoly tornapad) használatával. ○ A testnevelési játékok alkalmazásával (fogó- és futójátékok, küzdőjátékok, sor- és váltóversenyek) pedig az állóképesség fejlesztése és a mozgásigény kielégítése valósul meg.
Számonkérési és értékelési rendszer:

A hallgató rendszeres és aktív részvétele.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: — Ajánlott irodalom: KRISTÓF L. – GÁL L. – MAGYAR GY.: <i>Sportjátékok III.</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1992, ISBN: 963-190-021-5 CSILLAG B. – GÁL L. – KRISTÓF L. – TÓTH J.: <i>Sportjátékok II.</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003, ISBN: 978-963-194-584-2 PÁSZTHORY A. – RÁKOS E.: <i>Sportjátékok I.</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1992, ISBN: 963-184-309-2 ONYESTYÁKNÉ R. M.: <i>Testnevelési játékok</i>, Magyar Testnevelési Egyetem, Budapest, 1992, ISBN: 963-716-615-7 PINCZÉS T. – NÁDASI L.: <i>Testnevelési játék téka nem csak pedagógusjelölt hallgatóknak</i>, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2017, ISBN: 978-615-5853-26-5
Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség</i> stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudása - Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. b) képességei - Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja. c) attitűdje - Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg. d) autonómiája és felelőssége - Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Pinczés Tamás főiskolai docens, PhD
A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Tóth Csaba testnevelő tanár, Szakál Zsolt tanársegéd
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Testnevelési Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: — Tantárgy neve: Szabadon választható tárgyak [1, 2, 3] Tantárgy neve angolul: Elective Course [1, 2, 3]	Kreditértéke: 3, 3, 3
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy mintatantervi besorolása: szabadon választható	
A tanóra típusa: ea./gyak., ea./gyak., ea./gyak. és óraszám: 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: Lásd az adott kurzus leírásában.	
A számonkérés módja: kollokvium/gyakorlati jegy, kollokvium/ gyakorlati jegy, kollokvium/ gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: Lásd az adott kurzus leírásában.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4., 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: —	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A tantárgy célja: A tantárgy lehetőséget kínál a hallgatóknak arra, hogy az egyetem bármely oktatója által a DRHE bármely szakán meghirdetett, a Kántor szak képzési programjának nem kötelező vagy kötelezően választható tantárgyaiból szabadon válogasson, tantervét – a tantárgy kreditszámának összegéig – saját érdeklődésének megfelelően állítva össze, függetlenül attól, hogy a kiválasztott kurzusok képzési programja szempontjából szakmainak vagy értelmiséginek minősülnek-e, ezáltal pedig lehetőséget kapjon: ○ egy szűkebb tudományos kérdéskör elmélyültebb megismerésére, és/vagy ○ szakjához interdiszciplinárisan kapcsolódó tudományterületek megismerésére, ezzel szakmai ○ látókörének bővítésére, és/vagy ○ általános műveltségének elmélyítésére.
Számonkérési és értékelési rendszer:
Kötelező irodalom: Lásd az adott kurzus leírásában.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Kötelező irodalom: Lásd az adott kurzus leírásában.
Ajánlott irodalom: Lásd az adott kurzus leírásában.

Azoknak a KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul az adott kurzus leírásában olvasható.

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

b) képességei

- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):
a szak minden oktatója

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: a Teológiai Intézet valamennyi tanszéke

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K040, K041, K042, K043, K044, K045 Tantárgy neve: Énekkar [1, 2, 3, 4, 5, 6] Tantárgy neve angolul: Choral Singing [1, 2, 3, 4, 5, 6]	Kreditértéke: 1, 1, 1, 1, 1, 1
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: gyak., gyak., gyak., gyak., gyak., gyak. és óraszám: 30, 30, 30, 30, 30, 30 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: aláírás, aláírás, aláírás, aláírás, aláírás, aláírás Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 90 kredit%	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2., 3., 4., 5., 6.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K040 Énekkar [1] [3]: K041 Énekkar [2] [4]: K042 Énekkar [3] [5]: K043 Énekkar [4] [6]: K044 Énekkar [5]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A tantárgy célja, hogy a hallgatók ○ legyenek képesek a legfontosabb közösségi éneklési forma, az énekkari tevékenység minél magasabb szintű művelésére, gyakorlására; ○ szerezzék meg a társas énekléshez szükséges ismereteket, jártasságokat; ○ a kóruspróbák során szerezzenek a gyakorlatban alkalmazható ismereteket hangképzési, intonációs és ritmikai téren egyaránt; ○ gyűjtsenek tapasztalatokat a helyes szólamarányok, a homogén szólamhangzás kialakításának folyamatáról és a kórusművek különböző betanítási fázisainak hierarchikus rendszeréről;
Tematika: Az énekkari tevékenység során fő célunk elsősorban kisebb terjedelmű, főleg három- és négyszólamú egynemű, illetve vegyeskari darabok megtanulása, ezeknek egyetemi és egyházi rendezvényeken történő megszólaltatása.
Számonkérési és értékelési rendszer:
Az aláírás feltétele a próbák 75%-án való jelenlét, a megtanult művekben az adott szólam biztos tudása, s a fellépéseken való részvétel.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

Egyházzenei vezérfonal. Tanfolyami jegyzet a magyarországi református lelkész- és kántorképzés számára. II. Kórusgyűjtemény, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1969

Genfi zsoltárok Claude Goudimel harmóniáival négy szólamban, szopránba helyezett fődallammal, I-II. füzet, LFZE Egyházzenei Tanszéke és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 1997

Szívemnek kösziklaja, Gárdonyi Zoltán egyházi kórusművei. I. Református Egyházzenei Munkaközössége, Budapest, 1998

Magasztaló ének, Gárdonyi Zoltán egyházi kórusművei. II. Református Egyházzenei Munkaközössége, Budapest, 2001

Ajánlott irodalom:

BEHARKA P. – JOBBÁGY I.: *Evangéliumi vegyeskarok*, Magyarországi Baptista Egyház, Budapest, 1976

CSORBA I. (szerk.): *Karénekeskönyv*, Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya, Budapest, 1977, ISBN: 963-702-013-6

CSORBA I. (szerk.): *Karénekeskönyv III.*, Luther Kiadó, Budapest, 2011, ISBN: 979-080-165-917-0

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a **tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

b) képességei

- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

Tantárgy/Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss Csaba Márton főiskolai docens, DLA

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): —
A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K014, K015 Tantárgy neve: Gitár [1, 2] Tantárgy neve angolul: Guitar [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tanóra típusa: ea./gyak., ea./gyak. és óraszám: 15/15, 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: egyéni órák.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: a hangszerjátékhoz szükséges különböző készségek kialakítása és folyamatos fejlesztése érdekében ajánlott heti rendszerességgel, óráról órára ellenőrizni a hallgató haladását, gyakorlásának módszertani eredményességét.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Ismeretanyag: <i>Gitár [1]:</i> Hangszeres és zenei ismeretek átadása. A hangszerkezelés fejlesztése (helyes testtartás, hangszer- és kéztartás kialakítása). ○ A szabad és ráhúzott pengetés megtanítása az üres húrokon, majd az arpeggio pengetés gyakorlása. ○ Törzshangok megtanítása az első fekvésben. Az egyszólamú játéktechnika gyakorlása. ○ Szünetek játéka az üres húrok tompításával (bal, majd jobb kézzel). ○ Ostinato és dudabasszus kíséret. ○ Hangos-halk játék, hangsúlyos hangok játéka. ○ A többszólamúság lehetőség szerinti megtanítása együttpengetés nélkül, majd együttpengetéssel. ○ Egyszerűbb református gyermek- és ifjúsági énekek játszása, akkordokkal kísérése. <i>Gitár [2]:</i> ○ Előjegyzés nélküli modális hangsorok játéka az első fekvésben. ○ Módosított hangok tanulása a zenei anyagnak megfelelően. ○ Zenei nyitás-zárás és helyes hangsúlyok alkalmazása. A dinamikai váltás tanítása. Kétoktávós F-dúr és G-dúr skála játszása az első fekvésben. ○ A második fekvés és az egyszerű fekvésváltás megismerése. ○ A kettősfogások gyakorlása, fejlesztése. Az együttpengetés és az arpeggio továbbfejlesztése könnyű kétszólamú darabokban. ○ A zenei artikuláció tanítása és alkalmazása zeneművekben. ○ Református gyermek- és ifjúsági énekek játszása, akkordokkal kísérése.	
Számonkérési és értékelési rendszer:	
<i>Gyakorlati jegy.</i> A félév során a hallgató rendszeresen látogatja a tanórákat és folyamatos gyakorlással készül rá. A szemeszter végén elvárható, hogy a kurzus résztvevője a félév során tanult	

dalok bármelyikének dallamát (kottából vagy kívülről) el tudja játszani, illetve annak akkordjait az ének alá megfelelő tempóban, folyamatosan és tisztán intonálva hozzá tudja játszani (az éneklés nem követelménye a kurzusnak).

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

PUSKÁS T.: *Gitáriskola*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1968, ISBN: M08-005-675-2

NAGY E. – MOSÓCZI M.: *Gitáriskola I–II.*, Editio Musica Budapest, 1983, ISBN: M08-012-280-8

BERKESI S. (szerk.): *Az Úrnak zengjen az ének. Ifjúsági Énekeskönyv*, Kálvin János Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 963-558-035-5

Ajánlott irodalom:

SZENDREY-KARPER L.: *50 magyar népdal*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1976, ISBN: M08-007-329-2

SZENDREY-KARPER L.: *Gitárgyakorlatok I–III.*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1982, ISBN: M08-012-040-8

Reperoire gitarra, Editio Musica Budapest, Budapest, 2005, ISBN: M08-014-445-9

Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss Csaba főiskolai docens, PhD.

Az ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Nagy Gábor óraadó, Bereczki Csaba óraadó

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K093, K094 Tantárgy neve: Népi éneklés és zene [1, 2] Tantárgy neve angolul: Singing and music in folk culture [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea./gyak., ea./gyak. és óraszám: 15/15, 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: —	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: —	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: elméleti gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4., 5.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2] K093 Népi éneklés és zene [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A kötelezően választható tantárgy célja az, hogy a hallgató további ismereteket szerezzen a magyar népzene műfajairól, stílusrétegeiről, a dialektusterületek sajátosságairól, életmódjáról és helyéről a társadalomban. Szerezzen jártasságot az előadásmódban, az évköri és életkorhoz kötődő szokások rendszerében, a közösségi életmód és kultúra összefüggéseiben. Tematika: ○ Néprajzi csoportok, dialektusok, néprajzi tájak jellemzői. ○ Népszokások ismerete az évkör, emberi életfordulók szerint. ○ A népdalelemzés szabályainak ismerete, alkalmazása. ○ A népzene kutatás története, jelentős gyűjtemények ismerete. ○ A népdalrendszerezés elmélete és gyakorlata. ○ A népének fogalma, legfontosabb történeti források. ○ A strófás népének kialakulása a középkorban. ○ Gregorián eredetű és középkori kanciókból lett népének. ○ A reformáció korának népének, a lutheri korál és a genfi zsoltár. ○ Az ellenreformáció korának népének, népének a 18–20. században. ○ A népének helye a liturgiában, használata az istentiszteleten.
Számonkérési és értékelési rendszer:
A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: a félév során 4 alkalommal összesen mintegy 20-25 népének, népdal megszólaltatása, alkalmanként egy-egy szemelvény részletes elemzése.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

VARGYAS L.: *A magyarság népzeneje*, Planétás Kiadó, Budapest, 2002, PAKSA K. (szerk.), ISBN: 963-901-494-X

TÁTRAI ZS. – KARÁCSONY MOLNÁR E.: *Jeles napok, ünnepi szokások, Jelenlévő múlt*, Planétás Kiadó, Budapest, 1997, ISBN: 963-901-405-2

DOBSZAY L.: *A magyar népének I.*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2006

PAPP A. (szerk.): *A magyar népének II. – I/A Gregorián eredetű népelemek*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2013

PAPP A. (szerk.): *A magyar népelemek II. A 16. század magyar eredetű népelemei*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2013

PAPP A. (szerk.): *A magyar népelemek II. – 3/B Korálok*, MTA-TKI-LFZE Egyházzenei Kutatócsoportja és a Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2013

Ajánlott irodalom:

PAKSA K. (szerk.): *Karácsony, húsvét, pünkösd a zenei hagyományban*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 978-963-058-168-4

BÁLINT S.: *Karácsony, húsvét, pünkösd*, Szent István Társulat, Budapest, 1976, ISBN: 963-360-044-8/1

PAKSA K.: *Magyar népzene-történet*, Balassi Kiadó, Budapest, 2012, ISBN: 978-963-506-885-2

Azoknak a **KKK-ban** előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.
- Szakterülete eljárásrendjét, legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.

c) attitűdje

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.

Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss Csaba Márton főiskolai docens, DLA
Az ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k): Szabóné Fodor Adrienne tanársegéd

Tantárgyleírás

Tantárgy kódja: K016, K017 Tantárgy neve: Orgonarepertoár-ismeret [1, 2] Tantárgy neve angolul: Organ repertoire [1, 2]	Kreditértéke: 2, 2
A tantárgy oktatásának nyelve: magyar	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy mintatantervi besorolása: differenciált szakmai ismeretek	
A tanóra típusa: ea./gyak., ea./gyak. és óraszám: 15/15, 15/15 az adott félévben Az ismeretátadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: zenehallgatás.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy, gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: hangszeres beszámolók a félév során; zenehallgatás – zenefelismerés.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellege: gyakorlati gyakorlati jellegének mértéke („képzési karaktere”): 50 kredit%	
A tantárgy tantervi helye: 4., 5.	
Előtanulmányi feltételek: [1]: — [2]: K016 Orgonarepertoár-ismeret [1]	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Cél: A kurzusok során a hallgatók megismerkednek az orgonairodalom legfontosabb alkotásaival a kezdetektől egészen napjainkig, külön hangsúlyt fektetve a különböző iskolák, irányzatok alapos ismeretére. A kurzusok célja, hogy a hallgatók egyrészt tisztában legyenek a különböző stílusok, műfajok, iskolák ismertetőjegyeivel és képesek legyenek a gyakorlati orgonajátékban (koncertek, áhítatok, liturgiák) összeállításában az elméleti ismereteket alkalmazni. Tematika: <i>Orgonarepertoár-ismeret [1]:</i> ○ Orgonarepertoár-ismeret 1. ○ Az orgonairodalom kezdetei a késő középkorig ○ A reneszánsz orgonazenéje ○ Girolamo Frescobaldi ○ Olasz és spanyol orgonaiskola a 17. században ○ Angol orgonazene ○ Francia orgonairodalom ○ A németalföldi orgonaiskola ○ Az észak-német orgonaiskola ○ Johann Sebastian Bach ○ A javabarokk <i>Orgonarepertoár-ismeret [2]:</i>

- A Bach utáni korszak (Johann Kittel, Johann Ludwig Krebs, Carl Philipp Emmanuel Bach)
- A bécsi klasszika orgonamuzsikája (Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart)
- A német romantika (Felix Mendelssohn-Bartholdy; Johannes Brahms; Robert Schumann)
- Liszt Ferenc és Cesar Franck
- Francia orgonamuzsika a 19–20. században (Marcel Dupre, Charles-Marie Widor, Maurice Durufle)
- Német orgonaszerzők a 19–20. század fordulóján (Max Reger, Siegfried Karg-Elert, Joseph Rheinberger)
- XX. századi és kortárs orgonaszerzők (Paul Hindemith, Olivier Messiaen, Gárdonyi Zolán, Gárdonyi Zsolt, Kolos István, Ligeti György,)

A témakörök egyben a zenefelismerés anyagát is jelentik úgy, hogy egy-egy témakörhöz egy orgonamű kerül kijelölésre a félév során, amelyet a hallgatóknak fel kell ismerniük.

Számonkérési és értékelési rendszer:

Hangszeres referátum Szorgalmi időszakban a hallgatók kiadott rövid hangszeres darabok órán való bemutatásával, illetve szintén előre kiadott orgonaművek (lásd tematika) zenefelismeréseivel adnak számot a félév során szerzett ismereteikről. A hangszeres referátum és a zenefelismerés, így a kurzus értékelése a Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat 26.§ (4.a.) alapján, osztályzás a 28.§ (7) szerint történik.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadó, kiadás helye, éve, adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

BEHARKA P.: *Gyülekezeti Orgonajáték II.*, Magyarországi Baptista Egyház, Budapest, 1980

BORONKAY A. (szerk.): *Brockhaus Riemann zenei lexikon*, Zeneműkiadó, Budapest, 1983–1985, I. kötet: A–F ISBN: 963-330-474-1, II. kötet: G–N ISBN: 963-330-543-8, III. kötet: O–Z ISBN: 963-330-572-2

Ajánlott irodalom:

LUKAS, V.: *Reclams Orgelmusikführer*, Ditzingen, 2002, ISBN-13: 978-315-010-504-7

FABER, R. – HARTMANN, P. (Hg.): *Handbuch Orgelmusik: Komponisten - Werke - Interpretation. Vom 15. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Metzler, J B, 2002, ISBN-13: 978-347-601-877-9

Azoknak a **KKK-ban előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Átfogóan ismeri az adott képzési terület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Ellátja a szakképzettségének megfelelő munkakört.

- Rutin szakmai problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.

c) attitűdje

- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Ismeretkör felelőse: Dr. Kiss Csaba főiskolai docens, PhD

A tantárgy/ismeretkör jelen tantárgyának oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Sárosi Dániel adjunktus, DLA

A tantárgy oktatásáért felelős tanszék: Egyházzenei Tanszék